

Rev. J. W. Van Weelden
17 Tweedsmuir Ave. E.
Chatham, Ont.

1022

CALVINIST-CONTACT

P.O. BOX 312, STATION B,
HAMILTON, ONT., CANADA

CHRISTIAN WEEKLY

Second Class Mail. Registration No. 0-0451.
Postage paid at Hamilton, Ontario, Canada

AFTER 115 YEARS CRC AND RCA MEET

By Rev. John G. Klomps

On the 455th Anniversary of the Reformation, delegates and observers of the Christian Reformed Church and the Reformed Church in America came together in the historic Ninth Street Christian Reformed Church in Holland, Mich. Delegated by their respective churches these men and women had the shared purpose of initiating discussions which could lead to the practice of greater unity between these two branches of the reformed church tree.

The Inter-Church Relations Committees of these two churches jointly shared the conference convening responsibilities. Although ministers heavily dominated the delegates' list, there were also high-school and college age representatives, as well as eight ladies among the one hundred conference attendants. Many of the delegates hailed from the Mid-West in the USA; others, however, claimed New York in the East or Seattle, Washington in the West as home-town. Canada was represented by the Rev. John Van Harmelen of London, Ont. and the Rev. John G. Klomps of Hamilton, Ont., while the Reformed Church's delegates from Canada was unfortunately prevented from attending.

Background History

Perhaps some wonder at the occasion for this meeting as well as its intended aim. In 1964 the Synod of the CRC received an overture from Classis Central California which urged Synod to apply the decisions of the Reformed Ecumenical Synod of 1963 so that "the Christian Reformed Church and the Reformed Church in America may officially be drawn into closer fellowship with one another."

Synod referred this overture to its ICRC (Inter-Church Relations Committee). This resulted in favourable letter correspondence with the RCA during 1965, leading to an initial, small scale, meeting on Jan. 6, 1966 at the Knollcrest campus in Grand Rapids, Mich. The practical outcome of this meeting was a series of recommendations to the 1966 Synod, encouraging closer fellowship between the CRC and RCA, among others through the exchange of fraternal delegates at classical meetings. It was the same CRC Synod which instructed its Committee on Ecumenicity (later changed to ICRC) "to continue discussions with the Reformed Church in America."

A second joint meeting of the Inter-Church Relations Committees was held on Dec. 14, 1966 on the campus of Hope College in Holland, Mich. This meeting brought the consensus that whatever differences do exist in emphasis and interpretation, both the Bible and our Reformed Creeds could be appealed to as normative for further discussions. "The delegates of the Reformed Church, however, felt that it

paring Christianity to an orchestra the speaker admirably traced the absence of certain notes, while he forgot unfortunately to mention the joyful sounds which this orchestra does produce.

Around the hot coffee urn the delegates relaxed but not for long. The Rev. Dr. H. Ridder, RCA pastor in Grand Rapids, suggested that each CRC person would team up with an RCA person for the purpose of discovering each other. That was not difficult. Soon we formed into groups of four and then eight. Each group of eight was then asked to reach agreement on one fear and one hope concerning this conference. When the groups began to report, the main fears were that 'nothing' would result from this conference, or that premature talk of church union, coupled with too much time spent in undoing the past, would further divide us. Hopes expressed led from effective co-operation on the local level to understanding each other better. With those hopes as lingering prayers in our mind we went to bed — in the Wooden Shoe Motel.

On the morning of All Saints' Day the Rev. Kenneth Shields, chairman of the RCA Inter-Church Relations Committee, led the gathered saints in opening devotions. He proceeded to introduce Dr. John Kromminga, president of Calvin Theological Seminary and Dr. Elton Bruins, professor of Bible at Hope College. Each one offered a presentation on the question: "What happened in 1857?" Let me briefly clarify this question. In 1850 the Synod of Albany had accepted in RCA membership Classis Holland, which represented the recently arrived Dutch settlers of the Secession. In 1857 some of these settlers decided to follow their own independent ecclesiastical way in America, which is presently looked upon as the birthday of the CRC.

Dr. Kromminga, using the Published Minutes of Classis Holland, clearly painted the historical setting of the people in the Holland colony, as well as their immediate background in the Netherlands. Specifically, he mentioned four elements which, as he saw it, influenced the 1857 happening. Namely (1) an undeniable element of separatism among some of the colony people; (2) some misinformation about the RCA; (3) a fear of americanization; (4) some genu-

ine disapproval of the theological way of dealing with issues. Another tension and fear creating situation was the fact that in 1857 the RCA, tracing its history on the North American continent to 1628, had become much more America oriented, whereas the colony people with a mere ten year residence on this side of the Ocean remained Dutch oriented in their social and theological contacts.

Much emphasis was placed by Dr. Kromminga on the common heritage of both churches, both in terms of its ethnic origin and its reformed confessions. Said Dr. Kromminga: "To which other major denomination in the USA can the CRC say 'Goeie morgen, hoe is het er mee?' and be understood?" Borrowing the picture of broken martial life Dr. Kromminga called the CRC and the RCA a divorced couple who continue to see each other. He concluded his humour-spiced address with the challenging question "Where do we go from here?"

In looking at the same question "What happened in 1857?" Dr. Elton Bruins mentioned that he, too, took as his main source of information the published minutes of Classis Holland. He mentioned that one of the churches which went its own way in 1857 gave as

(Continued on page 6)

PERRY CREEK WATER WHEEL — Approaching Fort Steele from Cranbrook, British Columbia, the traveller sees a tremendous wooden wheel on a hill. It is the famous water wheel resurrected from the bush at Old Town, a mining settlement staked out of Perry Creek in 1865. The name, Old Town, is a reminder of the exciting gold mining days in the East Kootenays when miners would abandon one place in favour of another once rumours of a new strike spread. In doing so, they simply referred to what they had left as Old Town. The water wheel was built in 1933 by a syndicate which had hopes of dredging out what old-time placer miners had missed, but the scheme was abandoned in 1936. (Calgary Herald Photo.)

Church Announcements

CHR. REF. CHURCH

Declined

for Thunder Bay, Ont., Rev. J.
J. Hoytema of Grimsby, Ont.

NEW CLERK INGERSOLL
CHR. REF. CHURCH

The new clerk of the Christian Re-
formed Church of Ingersoll, Ont.,
is Mr. H. Vander Vecht, Box 9,
Putnam, Ont. NOL 2BO Ont.

From the Mailbag

When we lose those we love

Each week as we read the Cal-
vinist Contact one of the first
things we will find ourselves read-
ing are the obituaries, we try to
understand, and give them our
sympathy, and wonder what it
would mean to us to lose someone
we love. God in the Bible spoke a
lot about death and the next life.
But when it comes right down to
us, none of us want to face the
fact that we are going to lose each
other in this life. We can only un-
derstand completely if we have ex-
perienced it ourselves, then we
know the pain and grief which is

unbearable at times. We find our-
selves asking God why, but that is
one question we very seldom get
an answer to, for God is our
Maker and we have to trust that
He knows what is best for us.

As time went on I would find
myself reaching out to others, I
would understand them more than
I ever did before, and by thinking
of others I was helping myself. I
do not believe God gives us hard-
ships to punish us, He only gives
us a certain cross to bear to make
us stronger, and so that we will
learn to depend on Him more.
There is one song which speaks to
me.

Death is an angel sent down
from above,

Sent for the buds and the
flowers we love.

Truly 'tis so, for in heaven's
own way

Each soul is a flower in the
Master's bouquet.

Gathering flowers for the
Master's bouquet,

Beautiful flowers that will never
decay,

Gathered by angels and carried
away,

Forever to bloom in the Master's
bouquet.

Loved ones are passing each day
and each hour,

Passing away as the life of a
flower.

But every bud and blossom some
day

Will bloom as a flower in the
Master's bouquet.

there is one that gave me some-
thing to think about.

There's an open gate at the end
of the road,

Through which each must go
Alone.

And there, in a light we cannot
see,

Our Father claims His own.

Beyond the gate your loved one
Finds happiness and rest,

And there is comfort in the
thought

That a loving God knows best.

We would like to go with them,
or have them tell us what it is like
there, but that is something each
one of us has to do alone.

Many of us are left with small
children to raise, but I have felt
this was a great blessing, for it
gives us a purpose to go on. It
takes a lot of time and prayer to
learn to go on without them. Let
us ask God to help us and guide us,
nothing is too small for God. When
there is no one else to listen, He is
there.

Romans 8:28 tells us we know
that all things work together for
good to them that love God. Let
us all try to hang on to that.

Mrs. Trudy Zantigh

THE OUTLOOK

(Monthly Magazine of the Reformed Fellowship)

OCTOBER ISSUE (1972): 9 timely articles, among others:

"Called to Serve": a critical review of the negative
view on Church and Reformation, as portrayed in this
Evangelism Thrust guide, by Rev. E. Heerema.

"So Send I You": Outlines on Evangelism for use by
grow groups in the Evangelism Thrust year, by Rev.
T. Vanden Heuvel.

NOVEMBER ISSUE: 10 articles, e.g.:

"Is the Jerusalem Bible Trustworthy?", by Rev. Wm.
Huizinga, of London, Ontario.

"Was Jesus a Revolutionary?" by Henry M. Morris.

\$5.— one year subscription!

Send to: OUTLOOK, Box 271, St. Thomas, Ont.

NEW CHURCH BUILDING

On Wednesday November 22,
1972, at 8 p.m. the new church
building of the Bethel Canadian
Reformed Church of Toronto will
officially be presented.

The church building is located on
Thornridge Drive in Thornhill,
Ont. Thornridge Drive runs paral-
lel with Arnold Avenue between
Yonge Street and Bathurst Street
in Thornhill, Ont.

Death is something that we as
humans will never understand; it
is so final. One minute they may
be speaking to us, the next minute
they are gone. How beautiful it
must be for them, but they leave
such an empty place. Often we for-
get that we are here for a purpose,
to serve and work for Him, for
when it comes down to it, God is all
we have.

Of the cards that I have received

Opfieriing Frysk Toanielstik

"Wat Foarby is"

troch Bowmanville Drama Club.

Op 25 NOV. 1972. — Plak: KNOX CHR. SKOALE.

Tagong: 1 dollar. Opbringst for Chr. doel.

The Next Issues of Calvinist-Contact

will be DATED	will be MAILED	Closing time for ADVERTISEMENTS
Mon. Nov. 27	Fri. Nov. 24	Tues. Nov. 21
Mon. Dec. 4	Fri. Dec. 1	Tues. Nov. 28
Mon. Dec. 11	Fri. Dec. 8	Tues. Dec. 5
Mon. Dec. 18	Christmas issue	

CALENDAR OF EVENTS

November 22	Burlington Ont. Autumn-Concert, by Can. Ref. Choir "Soli Deo Gloria". Port Nelson United Church, 8 p.m.
Nov. 25	Friskian Evening in Bowmanville, Ont. Opfieriing Frysk Toanielstik "Wat foarby is". Knox Chr. Skoale.
November 25	"Annual Bazaar of the Calvin Christian School of Hamilton, Ont. at the Hamilton District Christian High School. Sponsored by the Willing Workers."
November 25	Clarkson, Ontario. Bazaar of the John Knox Chr. School. Open: Fashion Show 2 p.m., Tea-room 2.30 p.m. and Bazaar 3 p.m.
November 25	Muscale '72, an evening of song sponsored by the V.I.P.'s "Voices In Praise" featuring Stan and Pat, Joyful Sound and Richard and Marianne, at the Grimsby Chr. Ref. Church, Grimsby, Ont., 7.45 p.m.
November 20	Discovery IV, Dr. A. DeGraaff, in Grand Rapids, (see local announcements).
November 23	Discovery IV, Dr. J. Olthuis, in Toronto. Dr. Olthuis will focus on the unique nature of the Scriptures as they give us the mainlines of the vision of the Kingdom. Illustrative material will be taken from the Book of Ruth. Time: 8.00 p.m. Place: Willowdale Christian Reformed Church, 70 Hilda Avenue, Willowdale, Ontario.
November 24	Discovery IV, Dr. A. DeGraaff, in St. Catharines, (see local announcements).
December 2	The Ambassador in Concert, Chr. Ref. Church, Burlington, Ont., 3422 New St., 8.20 p.m.
December 3	Concert of the Collegia Musica of St. Catharines in the Grimsby Christian Reformed Church, 99 Scott Street. Carols, chamber works, solos, duets, organ works — under the direction of Gerzinus E. Hoekstra M.A., 8.15 p.m.
December 14	Discovery IV, Dr. A. DeGraaff, in Toronto. Dr. DeGraaff will focus on the Elijah cycle of 1 Kings 17-19. Time: 8.00 p.m. Place: Willowdale Christian Reformed Church, 70 Hilda Avenue, Willowdale, Ontario.

THE AMBASSADORS IN CONCERT

Dec. 2, 1972 - 8.20 P.M.

Chr. Ref. Church, 3422 New Street
BURLINGTON

Tickets: Burl. Chr. Ref. Church Choir members.
Fam. Christian Book Store, Upper James & Fennell.
Adults \$2.00 — Students \$1.00 — Family \$5.00.

An Excellent Outline for thorough BIBLE STUDY

ISRAEL'S JUDGES AND RUTH

in the History of the Old Testament.

CONTENTS: All good things are come upon you — The earth is the Lord's — Israel's pattern of religious life — In wrath the Lord remembers mercy — The Lord is gone before his people — The song of salvation — The Lord comes in peace — The Lord tests his chosen servant — The victory is the Lord's — Israel abuses the Lord's victory — Israel's self made king — The Lord's soul was grieved for the misery of Israel — Desperado, Diplomat, Deliverer — Jephthah's rash vow of dedication — A Nazarite unto God — The Lord wages war against his enemies — A great deliverance by the hand of the servant of the Lord — Samson: the humbled and exalted judge — Stepping stones to spiritual bankruptcy — Israel's anarchy, cultural neglect and false religion — Moral bankruptcy in Israel — Terrible sins and sovereign grace.

ABOUT RUTH: The covenant God brings his own from afar — Man's extremity is God's opportunity — Nothing is impossible with God.

PRICE PER COPY \$1.25

Order immediately so that your meetings can make a good start

Published by

GUARDIAN Publishing Company Ltd.

Box 312 — Station B — Hamilton, Ont.

ORDER NOW!

Maranatha Calendars
Kruimkens van 's Heren Tafel
Filippus Calendar
Honingdruppels

All \$2.50

postpaid (Error in our big ad of
CC Oct. 23)

Daily Manna Calendars \$2.95

You will receive calendars this
year in time!! Send your order;
we automatically will mail as soon
as they arrive.

Speelman's Bookhouse
Ltd.

10 GOLFDOWN DRIVE
REXDALE (Ont.)
741-6563

CHRISTMAS GIFT

Ask your local agent for
price list or write to

"HUGUENOT CROSS
CANADA"

95 Canter Blvd., Ottawa
K2G 2M6, Ontario

KNOWLEDGE AND LOVE (II)

When Jesus had His nightly conversation with Nicodemus, He said that one cannot see the Kingdom of God unless he is born again. Nicodemus stumbled over this expression. And since Nicodemus many people have stumbled over it. Even today. But the word of Jesus still stands. Unless you are born again you cannot see what the mission of Jesus and the redemption of God's creation is all about. It is a mystery, so huge, so deep, that it can only be comprehended by new creatures, by those to whom God will reveal it. Every attempt to draw a picture of what Christianity really is, is bound to fail. Every effort to try to describe the love of God is fruitless, because you cannot translate love into words.

Last week we focussed our attention on a book which is used in the high schools and which tries to analyze the Christian faith. The book, "World Religions," by S. A. Nigosian, tries to teach students who God and Jesus Christ are. We just quote two passages from this book in order to show how distorted a picture is given of the relationship between God and His people through the Saviour.

"The picture portrayed in the Gospels of Jesus preparing His disciples for His approaching death, reminds one of the Greek philosopher Socrates and his death. Each man knew that his life was soon to end, but for both death was incidental." (page 45)

The author calls the death of Jesus incidental, but the Lord Himself said, "... I lay down my life, that I may take it up again. No one takes it from me, but I lay it down of my own accord. I have power to lay it down, and I have power to take it again; this charge I have received from my Father." (John 10:18)

"Man's relationship with God is reasonably clear from the teachings of Jesus. What is less clear is how Jesus saw himself in relationship to God. Did He think of himself as a 'child' or 'son of God' in the same sense as he taught that everyone was a 'child' or 'son of God'? Or did he consider himself to be 'the son of God' in a very special sense? Did he regard himself as the Messiah (the Lord's anointed) or was it His disciples who later thought of Him as the Messiah? Obviously these questions have represented, and still represent, the knottiest issues of interpretation in the history of Christianity. And, perhaps, such crucial problems can never be finally answered." (page 53)

Is there room for doubt here? When Jesus conversed with the woman from Samaria, she said, "I know that Messiah is coming..." To which Jesus replied, "I am Messiah, I that am talking to you." (John 4:25, 26) And when Jesus was standing before the Sanhedrin, the high priest asked Him, "Are you the Christ, the Son of the Blessed?", Jesus assured Him, "I am, and you will see the Son of man sitting at the right hand of Power, and coming with the clouds of heaven." (Mark 15:61, 62)

Of course, if you do not see that God has also taken our place in His covenant, if you do not see that He has come to us in His love and has made that covenant unmovable sure in His Son, (Gen. 15), you cannot understand how Jesus acknowledged that He was the Christ and at the same time was talking about Himself as the Son of man.

The book is full of evidence that a man can search for an analysis of Christianity and still miss the heart of Christianity: the love of God.

It is really no wonder that the author of "World Religions" exclaims, "All this speculation about the meaning of Jesus' death and resurrection raises more problems than it answers." (p. 62)

This is modestly said. The Bible declares more straightforwardly that the Gospel is foolishness to the Jews and a stumblingblock for the Greeks.

Unless a man is born again he cannot analyze the Kingdom of God, he cannot really speak about it, he cannot even see it.

D.F.

CALVINIST-CONTACT CHRISTIAN WEEKLY

P.O. Box 312, Station B, Hamilton, Ontario
Phone 547-1488 (area code 416)

Editorial Council: Revs. J. Geuzebroek (president), J. Van Harmelen (secretary), Dr. R. Kooistra, Dr. L. Praamsma.

Editor: D. Farenhorst.

Literary Editor: Cor W. Barendrecht.

Publisher: Guardian Publishing Company Ltd., Hamilton, Ontario.

Deadline for Classified Advertisements: Wednesday noon.

Mailing: Friday preceding the date of issue.

Subscription price	One year	Two years
Canada	Can. \$6.00	Can. \$11.50
United States	U.S. \$6.50	U.S. \$12.50
Other countries	Can. \$7.00	Can. \$13.50

Ecumenical Moratorium

Years ago I often read the word "moratorium."

It was in the years after the First World War, and Germany had to pay its enormous war-debts.

In 1931 the American president Hoover proposed a debt moratorium: For a certain time the payment of those debts would be suspended, because of the worsening economic situation.

A moratorium: a certain time in which you are allowed not to do what you actually should do.

Recently I met the same word again, in quite another context.

The well-known Toronto minister Less Tarr wrote in the fall-issue of 'Encounter' about a moratorium in the area of missions.

"A committee of the World Council of Churches, the Committee on the Ecumenical Sharing of Personnel, has come up with a novel suggestion. Its proposal is that 'for a reasonable length of time' Christian churches of all countries agree to a 'moratorium on missionaries.'"

Rev. Tarr explained this proposal in the following way.

"The idea is that missionaries and missionary money should not be sent from one country to another for a stated period of time."

And he concluded: "The increasingly dismal missionary record of ecumenical churches may eventually reach that point of a moratorium without any formal motion from the World Council of Churches: Each year an increasing percentage of the world's missionary force comes from churches outside the ecumenical movement."

A missionary moratorium:

Again we are confronted with the burning question: where is the World Council of churches going to?—Where is it leading to?

In 1968 two observers of the Christian Reformed Churches visited the Assembly of the W.C.C. in Uppsala: rev. Wm. Haverkamp and rev. Vriend. It is apparent from their report to the Synod of the CRC in 1969 that in the area of missions tensions were present at that Assembly which were not solved. The report states concerning Missions: "In this section there took place a lively confrontation between the advocates of evangelical Gospel-preaching and the proponents of 'social concern'. The original draft was substantially altered after fervent pleading by Evangelicals like dr. Stott from England to include a stress on the necessity of seeking the salvation of individuals." But at the same report we read: "At times the emphasis on the social dimensions of the Gospel seemed to us to be very one-sided. Worse, what was missing in many sessions was a deep sense of dependence on divine grace for the realization of the powers and will of man to do good replaced the agony of the 'How long, O Lord...?' The cry for Christ's return was rarely heard. To our regret it must be said that some delegates talked as emissaries of their respective power-blocs rather than as servants of the God of all grace." (Acts 1969, pp 150, 151)

In the same time prof. S.U. Zuidema wrote his excellent book on "The Christ of Scripture and the Ecumenical movement", in which he analyzed and refuted the missionary ideals of the World Council of Churches. He pointed to the influence of the German-American theologian Paul Tillich who made the distinction of the "latent church" (the hidden church which is present in any religion and every where) and the "manifest church" (which witnesses of Christ). Tillich protested against the winning of individual souls which he called a false individualism. In his view missionary activity consists only in opening up of what is already present in the religions and civilizations outside of Christianity. These other religions (in Tillich's view) have from their side a missionary task toward Christians, there must be a dialogue on equal terms.

The report of 1969 spoke of tensions in the W.C.C.

Since then the time has proceeded.

The stress on social concern has been affirmed.

The World Council adopted a racial program in which financial support was included to be extended to guerilla-fighters in Africa. Because of opposition in their own ranks the Gereformeerde Kerken in the Netherlands decided to withdraw its support from this racial program. But while no moratorium is considered in this area, while neither the W.C.C. comes with a program to support the persecuted Christians in Russia, the East of Europe and Red China, it finds now on its table a proposal of a missionary moratorium.

In my view the final words of rev. Tarr are well-taken: "Can Christians call a 'moratorium', when Jesus Christ has called for an advance?"

Louis Praamsma

The Pilgrims

No one paid much attention to them — some kindly souls defended them — others deceived and betrayed them.

Charles I of England persecuted them, Charles, infatuated with the illusion of 'the divine rights of Kings', stopped at nothing.

It matters little, how many jewels and precious stones adorn the crown nor how noble the visage beneath that crown, but if the mind within is not kingly, such will seek support in the myth of 'the divine rights of Kings' to justify incredible deeds of folly. As Supreme head of the Church of England (Anglican) any dissenting and non-conforming to the State Church, would come under his majesty's displeasure, not to be taken lightly in the early Sixteen Hundreds.

About this time the city of Amsterdam and much of the low countries had been freed from Phillip of Spain who was now in agony and spiritual confusion as this 'independent scandal' of the Low Countries was so contrary to his notion of 'the divine right of Kings' which he shared with Charles.

Nowhere in Europe was there such freedom of conscience and worship as was now the case in Amsterdam and other cities in the Netherlands, and many English dissenters found a refuge there. For the 'Saints', as the future 'Pilgrims' called themselves, the escape from England had been a nightmare of suffering. The imprisonment of women and children in filthy jails, the betrayal of a Dutch captain at the point of embarkation to Holland, and another one, leaving the poor people in the lurch at the approach of the King's officers, all this and much more was heart-long, O Lord...? The cry for breaking.

William Brewster, one of the leaders of the Saints, thought about this, as he walked the cobblestone streets of Amsterdam. Lately there had been much friction between the different factions of English immigrants, and he

longed for a little peace and tranquility. Perhaps he thought — he should take his people to Leyden — he knew the place well, the lovely university city, so favoured by the noble Prince of Orange. And so they settled in Leyden. But Leyden was not the place either. The struggle for a lively hood, the work and the days were long and hard. Even so the burghers had been kind to them, as had been the citizens of Amsterdam. However, the younger generation mingled with the native youth and they became strangers to the religion of their fathers causing a loss of identity.

William Brewster considered this reason enough to seek a better country and he decided to persuade the 'Saints' to go to the great new land across the Atlantic.

This is not the place to sum up the seemingly unsurmountable obstacles they faced on the way to the fulfillment of their desires but in September, about 100 in number and with them a group of people called 'Planters', sent out by the "London Company of Adventurers", they found themselves on the wide Atlantic and the sailing vessel was named the Mayflower. Before they had sailed from Delfshaven, one Pastor Robinson, had strengthened and comforted them with sermon and prayer. Bradford — a future leader of the colony, wrote in the years which followed: "They knew they were pilgrims and they lifted their eyes to the heavens".

Captain Christopher Jones was concerned, there had been too many delays, the good sailing season was slipping away and he

(Continued on page 4)

MEMBERS FIRST!

Holland Christian Homes Inc. now has a list of applications for our "Home for the Aged." Apply for membership now! With the following information:

Name:

Address:

Church:

Date of birth:

Mail this with your \$5.00 membership fee to: P.O. Box 427, Stat. D., Hamilton, Ont.

**The Family
Christian Bookstore**

is easy to get to!

NEW ADDRESS: Mountain Plaza, HAMILTON
(Upper James & Fennell) Phone 385-5851

The Pilgrims

(Continued from Page 3)

feared that the October storms would set in as they neared the coast of the Americas. The 180 ton Mayflower — he knew — would have a rough time and the passengers would suffer hardships. He himself, nor his crew of some 40 marines paid much attention to the Pilgrims, they had contempt for the people who called themselves "Saints", later to be known in the history books as the "Pilgrim Fathers". But now, the captain saw them as insignificant, non-descript outcasts, disobedient to the King and the Ecclesiastical authorities. And so the Mayflower sailed into October, into the howling storms and raging seas. The rain, the cold, the drenched women and children below deck, there are no words to describe such misery. Once before they had returned to Plymouth Harbour, when the Mayflower had been some 300 miles out to sea, but now they were at the point of no return and the desperate voyage must continue to its bitter end.

October slipped by and the desperate battle went into November, till, on the 11th of that month, in the year 1620, land was sighted and new hope and confidence took the place of mere resignation to the wind and waves, and possible shipwreck.

On Saturday, November 11, after great hardship, by the grace of God, the Mayflower touched land at the place now known as Provincetown Harbor. William Bradford wrote again "Being thus arrived, they fell upon their knees and blessed the God of Heaven". Only one person had died and one child had been born during this hazardous sea voyage.

The danger of the sea was now over and the desperate battle for survival on land began. During that winter more than half of the Pilgrims died of sickness and deprivation but it always seems darkest before the dawn. In March of 1621, the first signs of spring appeared, with the spring came new hope and the courage to set the hand to the plow, and so the first permanent settlement by Europeans in New England was established.

There is a little blind alley in Amsterdam called "de Engelse pelgrimsteeg" there is also a beautiful stained glass window in the English-Reformed Church, nearby, which has as subject, "the departure of the Pilgrims from Delfshaven."

In November, our neighbours to the South, have their thanksgiving day, somewhat late, but how appropriate to remember the Pilgrim Fathers. Their agony, struggles and great courage and above all the Hand which guided and directed.

The Americans have a goodly heritage in the memory of brave and courageous men and women. In the Reformed community there are those who left the Netherlands in the 19th century under somewhat similar circumstances as moved the Pilgrim Fathers to seek a new country. Not many paid attention to them nor were they highly esteemed by those who sat in the seats of the mighty. But, as Marie Post has it in the Psalter Hymnal 486: —

O Lord beneath Thy guiding hand
Our fathers' fathers formed our creed
Brought prayer and psalm to
their fair land and were supplied in every need.

Ray Koning

PASTORIAL COUNSELLING

REV. RALPH HEYNEN

PINE REST CHRISTIAN HOSPITAL CHAPLAIN

I take as my subject today "As A Little Child". I had the joy this morning of baptizing the latest addition to our growing family, a darling little granddaughter. Now quite naturally grandparents always think that their own grandchildren are beautiful. We never cease to marvel when we see the miracle of the birth of new life. It's good that grandparents are that way, in fact, I know that everyone who has any real feeling admires a new baby, whether the baby is black or white — it doesn't make too much difference — the innocence of a little child is something that appeals to all of us. The helplessness of this little girl moves us all to reach out towards her, and to look for some little response, although it's so very insignificant. Or, to think in terms of the potentials of a seven or eight pound little girl. There's something wonderfully inspiring about all of this. While I was thinking of this, there are certain thoughts that come to my mind. Put yourself, if you can, in the place of this little child. For the first year of her life she has everything pretty much in her own way. She gets fed when she's hungry, dry when she's wet, she is rocked and cuddled when she's irritable. They sing her to sleep; they play with her; they carry her around so that she gets moved from one place to another. Every need is taken care of; every whim is catered to; nothing is asked of her. But then as she becomes a little older things begin to change. After a bit she is told to do this, or she may be told, "Don't cry," or "Don't do this or that." She is told after a bit that it's time to go to sleep, and as she grows a little older there are certain things she doesn't put into her mouth. She has to learn to say "thank-you" — she has to be polite.

Now to an onlooker, to somebody who watches the baby they are very cute and comical. As they gradually move up the ladder of life through trial and error learning to do the things that are expected, and not to do the things that they should not do, but have you ever thought about how a baby feels about this? A baby can't tell us in words, but we can tell in the outward reactions that they have their emotional outbursts. Mothers claim that they can hear when a baby cries what's wrong with the baby, whether the baby is wet, or whether the baby is hungry, or whether the baby is just lonely. They can distinguish by the way that the child cries out. Mother intuition is of course very strong; I think sometimes it's a bit over-rated, but it is wonderful if a mother can interpret. When you think of a child and look at life through the eyes of a child this whole process of growing, of developing, it is a difficult thing. It's not an easy thing to do, and this becomes more so as the child more and more detaches itself from the mother, until the child becomes more independent. She has to start to think and to act for herself, to defend herself and her possessions, to go off to nursery school and kindergarten, to compete with another new baby that may come into the family, to compete for mother's and father's affection. Every child goes through this. We did when we were younger. We often forget this as we once were children like this too, but whether we go through this with relative ease, or with a lot of tension and trouble, depends upon the attitude which is taken on the part of those that surround the child.

I am confident, deeply confident, and more confident as the years go on that the environment within the family is of tremendous significance. In fact it is far more significant than the hereditary line that we used to blame all the difficulties of a child on. The attitude that parents give, the amount of understanding and love, the helpfulness that is given the child, whether the child is challenged or criticized, whether there is guidance or whether there is the use of force. As adults we know how comforting it is to have somebody standing by our side to help us in a difficult situation. A child needs this even more, and he needs to know that there is somebody there who cares and who loves and who accepts. This, I feel, is very important. It has been proved by research that in

As a Little Child

real life a child can suffer pain, hunger, punishment, and even illness, and come through it rather well as long as he knows that he is loved. On the other hand, a child can have every material advantage, he may never go hungry, he may never suffer pain or punishment, but if he doesn't feel love, he is going to have problems; he's going to have emotional and physical disturbances. There are times in a child's life when there are crises, when he is apt to feel particularly upset and insecure, when he needs the patience and the presence and the guidance of his parents. Too often this is when the child does not receive the acceptance that he needs just when he needs it most. So often when a child does something wrong, at least wrong in the eyes of the parents, and the parents see him that way and he feels badly about it, he will still feel rejected because of what he has done. Now some children seem to take a jolt a lot better than others, but even the most confident and secure children are shaken up emotionally when they go through some painful experience or they are put under a new and unfamiliar surrounding. When, for example, a child has to be taken to the hospital for a broken leg or for surgery, this is the time in which they are apt to be fearful and unsure; they need to know that their parents do care and that their parents do love them; not that mother and daddy have to stand there and hold his hand all the time, but just to know that they care.

From birth to the age of six, the child has to meet a great many demands and make a great number of adjustments. In these years a child needs the emotional support of parents. Then in the period from six to ten or twelve, the seas of childhood are relatively calm and as he enters this period the child has already gained some of the basic qualities that he needs to carry him through these years. In the adolescent years, at twelve or thirteen, when that period of life begins we have new problems that they face, because at that time there is a period of unstructuring, and a new structure has to be built. Now I know "adolescence" used to be a rather innocent word; but a lot of parents today feel a good deal of alarm. They are worried about their children reaching the age of teenagers. Of course, this is the wrong attitude to take. It's a funny thing that parents feel afraid of their own children or afraid of their own adolescent, and yet it's all too true in many families. During that period of time they need understanding and acceptance on the part of their parents, particularly as they are breaking the ties with the family and the home. It's good that a child receives love, genuine love, and understanding. We must learn not only to love but also he must learn to be loved. As you look at life that way and as you face life in all of its various stages, it becomes so important that we accept our children as they are. We can't mold their lives or make them just what we want them to be, but we are instruments in the hand of God to mold into a useful life. A little child that's given to his parents and then dedicated to God again at the moment of baptism; this brings that awesome responsibility but also a marvelous and wonderful challenge. This makes life worth living.

OUR THOUGHT FOR TODAY: Prayer of General Douglas MacArthur: Build me a son, Oh Lord, who will be strong enough to know when he is weak, and brave enough to face himself when he is afraid; one who will be proud and unbending in honest defeat, and humble and gentle in victory. Build me a son whose wishbone will not be where his backbone should be. Build me a son whose heart will be clear; whose goals will be high; a son who will master himself because he seeks to master other men. I pray that he may have a sense of humor so that he may always be serious, yet never take himself seriously. Give him humility so that he may always remember the simplicity of true greatness. Then I his father will dare to whisper, "I have not lived in vain."

VARIA AFRICANA

Some Impressions and Observations Resulting from a Visit to Nigeria

by Dr. R. Koolstra

III

ABOUT M.K.s AND HOT SOUP

Nigerian Airways took us aboard their white and green Fokker and we flew on to Jos.

Since we left a bit late and made two stops in between we arrived there at about 5 p.m. A Fokker is an airplane with the wings above the cabin, which makes it easy to look out over the country. The two turbo-prop motors are mounted on the wings. Since it is afternoon now, the air is not too stable anymore; we have some turbulence. In the plane it seems that the stewardess is in charge of all proceedings. She is the motherly type and the pilots and the other male steward show her due respect. At one of the longer stretches she serves us coffee and this tastes well.

In Jos we were welcomed by Mr. Dick VanderSteen, who, with his wife, hails from St. Catherines. The VanderSteens make a solid impression; it is good that they won't stop at a trifling, since they serve the mission in a very special way. For the time being they are the houseparents at the Mountain View CRC Hostel. And the VanderSteens have (specially the boys and girls of High School age — which is not the easiest one, as many of our readers know. Moreover, these children are all M.K.'s. Do you know what that means? An M.K. is a Missionary Kid and a P.K. is a Preacher's Kid. Now these are in a way normal kids. They are not any better than other kids, even if some of the older members of the congregation often think so. Nor are they any worse than other kids, even if some of the younger members of the congregation often

think so. They are normal kids in most ways. They are only a bit abnormal in that they are often taken as measuring sticks by the rest of the children of the congregation. They also often feel a kind of moral obligation not to disappoint their parents. So they sometimes try to live up to expectations and failure to do so, makes them feel guilty.

There is one other aspect which makes the M.K.'s and the P.K.'s to be different from the majority of the children of the congregation. They know that they will move. They always move after they have kind of settled down and found new friends. This moving around, holding on to the coat tails of their roving-preaching father, affects these kids: they feel rather uprooted and in the long run they refuse to grow roots anywhere. They really feel like strangers and exiles on the earth.

In this respect P.K.'s are even better off than M.K.'s. Meeting in Mountain View Lodge and later at the Hillcrest boarding school so many children—not only teenagers of ages 15 to 18, but also young boys and girls of the tender ages of 6 and 7 — made Mr. Koops and myself aware of the particular situation we were to face soon: the empty missionary houses. These kids are from M'kar," "these from Takum," "these from Baissa," etc. we were told.

Now you will discover on the map (which is printed on this page) that Jos is actually outside of our mission field. Most places have only one good connection with Jos: through the air, by missionary

plane. It is true that one can drive from M'kar to Jos, but the road is poor and to cross the Benue river takes time. If there are no wash-outs and no major delays such a trip takes 14 to 16 hours. It reminded me of road conditions we met in Alberta, in the area of Neerlandia for instance, and in Northern B.C. (Houston to Terrace!) in the early fifties, some 20 years ago. It is true that also in Nigeria the roads are improving, yet we have travelled quite a few roads wondering whether the car or the passengers would break down first.

Why do our missionaries send their children, even their young children, so far from home? It is because Jos is a centre of missionary activities. Here the Soudan Interior Mission (the S.I.M.) and the Soudan United Mission (the S.U.M.) have important administrative centres. Our Christian Reformed Church belongs to the latter, the S.U.M. It is one of its branches. Others are the British, Swiss, French, Danish-Lutheran, Australian, South African and United Methodist (of the U.S.A.?) branches. All these different missions together faced the same problem: that of the education of their children. They built together a common Christian school, a school with the Bible, which they called Hillcrest. For the children of the Christian Reformed Church there is also accommodation at the Mountain View Lodge, since not all children can be housed in Hillcrest dormitories. This is why many M.K.'s grow up the institutional way and many of our missionaries children under school age are home.

Several missionary wives said to us: "Our children are in Jos," and we noticed often a distant look in the sometimes misty eyes of these mothers. I think not only the parents but also the children suffer from these long periods of separation. I myself left the parental home when I was only twelve for the sake of continued Christian education. But I have often thought later that it was actually too early.

Ever since I came home from Nigeria I have been wondering whether the present situation actually still demands these tremendous sacrifices from both parents and children. There are more schools now. The teachers of the elementary schools are better equipped for their task. Even if the educational opportunities in the compound would be found lacking, would not mother (or father) or some mother (or father) be able to give some additional instruction? I am sorry that I have not discussed this while I was at the field. It seems to me that no matter how necessary Hillcrest at one time was or still may be today, it continues a situation of segregation. Our missionaries preach integration, hence it would be an actual demonstration of the communion of the saints of all nations, tongues, tribes and races, if black and white children go to the same local Christian school. Perhaps this is happening already but we did not discover it during our short stay on the missionary field of the Christian Reformed Church. Moreover, many Nigerian children do not as yet have the opportunity to go to school at age 6 or 7, but begin much later. But children are fast learners and in later life it does not make all that much difference whether you started school at age 6 or 10. And this holds for white children as well as for black. But we run ahead of ourselves by this digression and we hasten to return to the scene of action.

Mr. VanderSteen picked us up at the airport in a Volkswagen bus and drove us the short distance to the Mountain View Lodge. We entered, met Mrs. VanderSteen, were introduced to the children who

were hungrily waiting and had much more interest in their meal than in these strangers they had never seen before. We could not blame them.

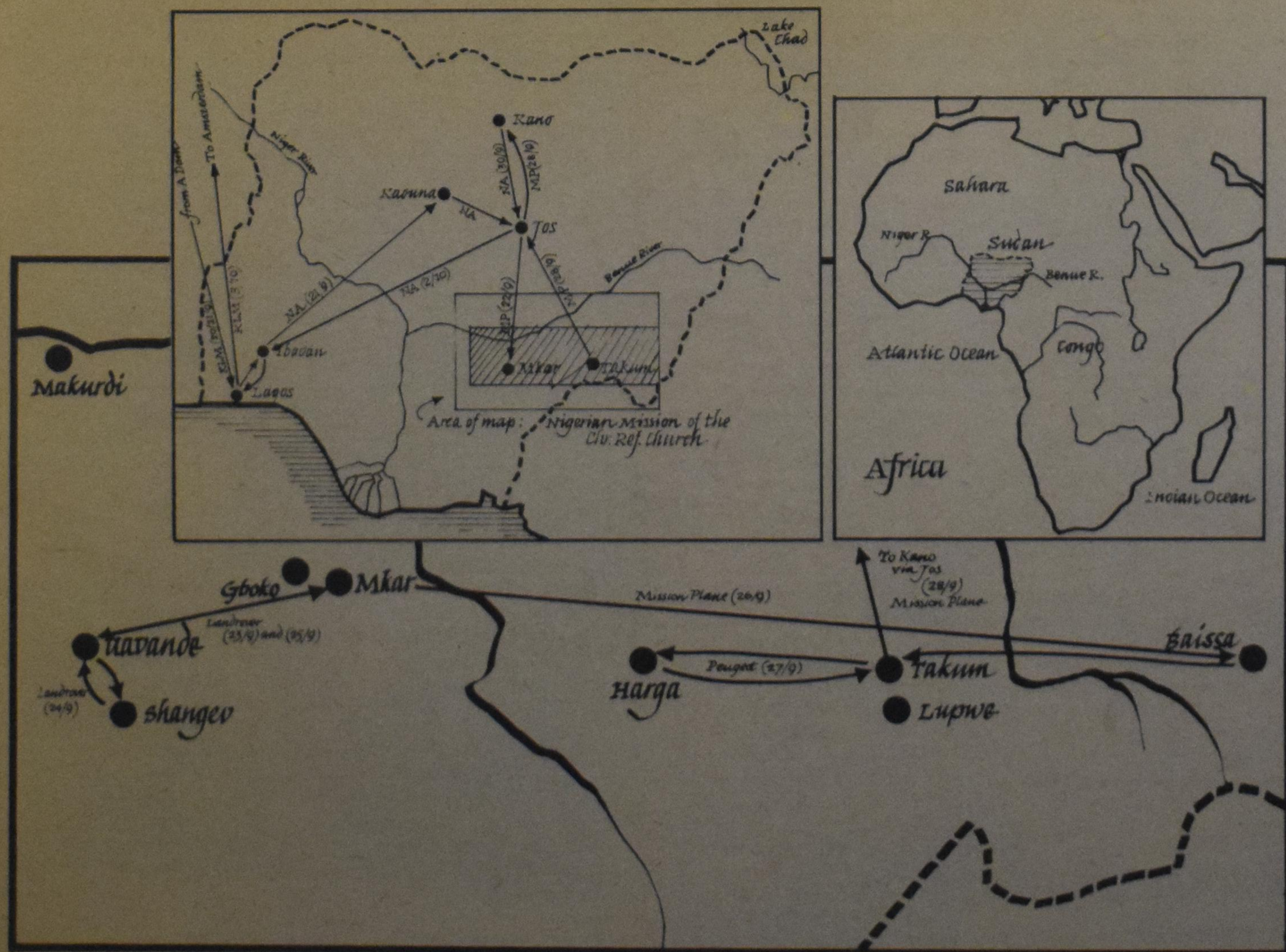
Mr. VanderSteen prayed with us then announced, especially for us: "You are happy, for we eat ruam today." Ruam (I hope the spelling is correct) is one of the main dishes of Nigeria. It is prepared from their yams, which are not red and sweet as the ones you buy here in the vegetable store, but white and they are twice as big as the biggest Prince Edward or Idaho potatoes, often they reach the size of turnips and show the shape of sugarbeets. They taste a bit like potatoes too, only better, I think.

Mr. VanderSteen explained how you eat ruam. And even if he would not have told us, we would have seen it. It goes like this. You wash your hands. This is very much part of your meal, especially in Tiv country. Then you take some ruam from the bowl in which it is served (you can omit the individual plates, if you wish). This ruam resembles mashed potatoes, but it is much more sticky like gum. To say it more scientifically: it has more cohesion than adhesion, which means it sticks together and not to your fingers. After you have taken a handful, you roll it in the palm of your hand, till it looks like a small yam and this you dip into a kind of reddish sauce, which you would call gravy, but Nigerians call it soup.

One of the children warned us saying: "The soup is hot," and hot it was! The soup was red from the red pepper of which the Nigerian farmer grows a lot. Some of our M.K.'s liked the spicy stuff so much, that at the end of the meal when they could not eat more of the ruam, they drank what was left of the soup in their little bowls. Good for us, and for them, that the desert consisted of ice cream. In many places in Nigeria this is still an unknown luxury, since they have no electricity at all or at most only during some hours at night. But Jos has an electrical power station and that makes things like refrigerators and electric washing machines a possibility.

The first night in Jos was quickly spent. We visited Mr. and Mrs. Frank Kass, the houseparents of the Hillcrest school. Mr. Kass showed us with pride the storage rooms he has: they had just been butchering some cows or pigs and so there was meat for some time ahead. Since it was getting late and we began to long for the sack, we did not see much of the school itself. Later that night while we had coffee we met for the first time Mr. Charles Jansen, who is perhaps the most important man in our Nigerian mission work, since he is the Field Secretary. His task is administrative and therefore he is supposed to know all the rules — and there are many — of them and not all neatly in a little booklet, but here and there in the minutes of the Board of Foreign Missions and in the Acts of our Synods. I had no opportunity to test it out, but I trust that Mr. Charles Jansen is well informed on all of these policy decisions. We appreciated to meet him so early on our tour. Later on we also visited his wife and some of the children. Mr. Jansen told us that we were to take off next morning at about 10 a.m. for M'kar. There we would be given additional schemes etc. We were supposed to be back in Jos on Saturday Sept. 30th. And the missionaries would be interested in a lecture on the book of Alvin Toffler entitled "Future Shock".

(Continued on page 6)

(Continued from page 5)

"That is right," I thought, I wrote about this some time ago, but in the busy-ness of leaving and getting ready, I had forgotten at home both the book and my lecture. I managed to stay calm. With time comes counsel, I hoped. We must find a way to solve the problem.

That night we slept like roses. The next morning when Mr. Koops woke me up, he was already neatly dressed in his Safari outfit. In order to stay a bit in line with my companion I put on my brown shorts with a colourful shirt. So we looked a lot better than we had arrived the day before. It felt good. We looked forward to another day of impressions and discoveries. We stood in the front porch of our guest house which was much like a motelroom.

The door next to ours opened and out came our missionary dentist: Dr. Ray Print Jr. from Takum. I especially was happy to see him, since I had just lost one of my fillings the day before. Dr. Prins said: "That's no problem, we'll fix it in Takum. See me there."

Well, I saw him there. But after office hours. Then there was no electricity. The doctor forgot his promise. I did not remind him. I thought he had worked hard enough that day and I got quite attached to my holy tooth — that minor detail could wait. It was

more important to meet the people of that Takum compound. Standing in the porch I also watched a Nigerian family, father, mother and child working close by on the field. There was a wheelbarrow, earth and seed. There was no sound. It was extremely peaceful. Also later, in Nigeria I never heard the irritating sound of a power mower, all the cutting is done by hand with a long knife.

After breakfast and many of Mr. VanderSteen's comments on Nigeria's missionary and other problems, we packed and with our faithful suitcases we left for the airport to meet for the first time our Chief Pilot Mr. Raymond Brownney, who for many missionaries — and their wives and children — is certainly the most important man after Mr. Jansen.

When the luggage (we carried a lot of chicken-feed this time) the mail and the passengers were all safely stored aboard, Mr. Brownney said: "Let us pray. Father, we thank You for bringing us here safely already this morning. We pray be with us now as we plan to go to M'kar. Amen."

Soon we were up in the air. "Under His wings, thou shalt trust" it reads on the dashboard in the midst of many dials. Yes, I think, this plane, this Piper, is like a little bird huddled under His wings. Yes, Father, with You we are safe, in Nigeria and everywhere in the world.

(To be continued)

(Continued from page 1)

a reason that the RCA fraternized with churches which were against the doctrine of our fathers. This he linked to the previously expressed fear of americanization. He suggested that the people who left the RCA in 1857 felt that purity of doctrine and life could best be safe-guarded through separation. Personality difficulties may also have played a role, since some referred to Rev. Van Raalte as "the little pope". With Dr. Kromminga he concluded that sociological and cultural factors played as large a role as differences in theological doctrine and practice in the 1857 separation. Tracing the post-1857 history of the churches as two avenues by which the settlers continued to serve their one Lord, Dr. Bruins ended his presentation with this question "Is it necessary to have two avenues?"

In small group discussions the conference participants were asked to come to grips with the question: "How much do we identify with what happened?" The college student in our group quite quickly said: "I don't identify at all". The older ones in the group were far more reserved in their answers. Personally I see at least three dominant motifs in the joint history of the CRC and RCA. They can be best be identified as 1628, 1850 and 1950. In each case there was new input. That these three streams have not fully merged can easily be heard in the RCA's constant reference to East and West division. In this geographical description people really point at 1628 (East) and 1850 (West) with its own peculiar input into the historical picture. The CRC and to a lesser degree the RCA experience a similar situation since 1950 in its Canada-USA relationship.

The afternoon session opened with an interesting presentation of various Synodical Boards' representatives as to work done under the supervision of that board and its possibility for co-operation with its counterpart board in the other denomination. In quick succession we heard from Rev. M. Baarman, CRC, Home Missions and Rev. A. Brouwer, RCA, Church planning and Development; Rev. H. Evenhouse, CRC, Foreign Missions and Rev. John Buteyn, RCA, World Ministries; Rev. A. Kuyvenhoven, CRC, Publication and Rev. A. Van Eck, RCA, Church life and Missions; Rev. Wm. Brink, CRC, Stated Clerk and Dr. M. deVelder, RCA, General Secretary. Some forms of cooperation are in existence now, for instance in campus ministries and church extension. It was pointed out, however, that these forms of cooperation at the 'top' can only be effective in as

far as they are supported at the local and classical level.

In mid-afternoon everyone attended his own denominational caucus for the purpose of formulating recommendations to be discussed at the plenary session the next day. Here I can only share some of the feelings expressed within the CRC caucus. Generally everyone agreed that present and possibly expanded forms of co-operation should be encouraged. Many saw this not in the narrower scope of church union, but in the broader one of unity in Christ. Obviously, questions were also raised as to the RCA's 'stand' on certain theological trends, lodge membership, Christian school etc. It was felt that these apparent differences should not preclude further discussion, but exactly become part of such future consultations.

We finished Wednesday evening with a delicious dinner in the Queen Juliana room in Durfee Hall, Hope College.

Small group discussions on Thursday morning continued to struggle with the finding of acceptable ways to continue co-operation. This involved a look at each church's structure and service.

A mood of expectant excitement filled the room when we began the last plenary session. How would the recommendations of the

two caucuses be received? A representative of each caucus read the list of suggestions or recommendations. Discussion centred on a variety of questions, but eventually bogged down in the question how this could best be presented to the respective Synods of the two denominations. The chairman recessed the meeting for half an hour and appointed a five man committee to prepare an initial joint draft, including the various recommendations presented. After recess Dr. John Kromminga reported. Prefacing the various recommendations with a statement expressing thanks to God for unity experienced during this conference, he presented a list of concrete proposals. Among them the following: an immediate bulletin announcement for all the churches of the two denominations; continued discussion; co-operation in mission work wherever possible; consultation in the preparation of educational material; youth work. A complete list will be presented to the two Synods next year. Unanimously this report was adopted. Dr. John Piet suggested that we sing a doxology, which we did following the closing remarks and prayer by Dr. L. Benes, editor of the RCA Church Herald.

May the one Lord whom we serve bless the results of this conference to effect a greater unity between us and a more united witness in the world.

Let's Play Chess

Editor: Pete Layer

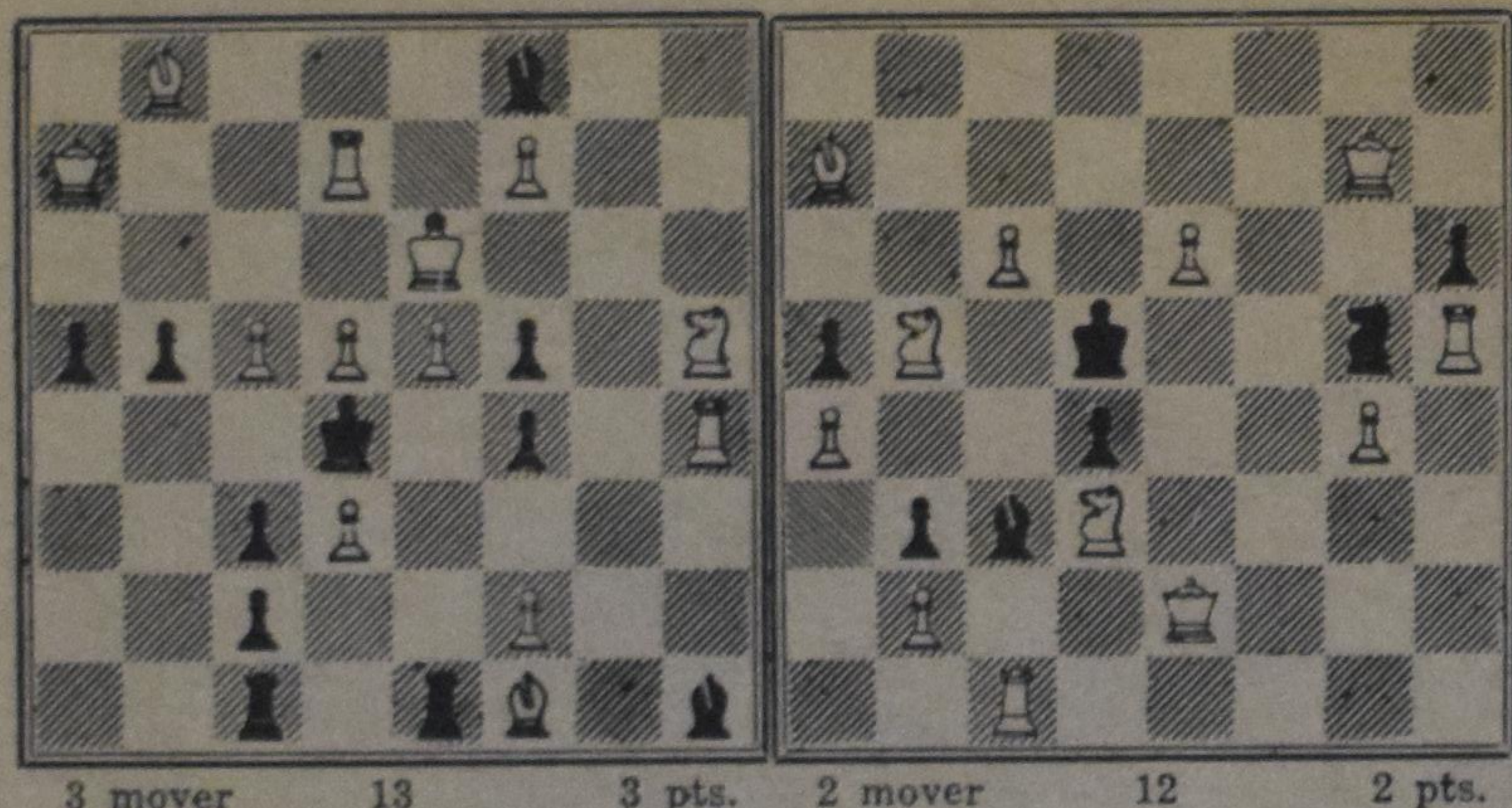
Second Series of Problems in November

No. 506

P. B. v. Dalfsen, Holland 1946
11

No. 507

B. Iorgensen, Russia 1950
7

NOTES:

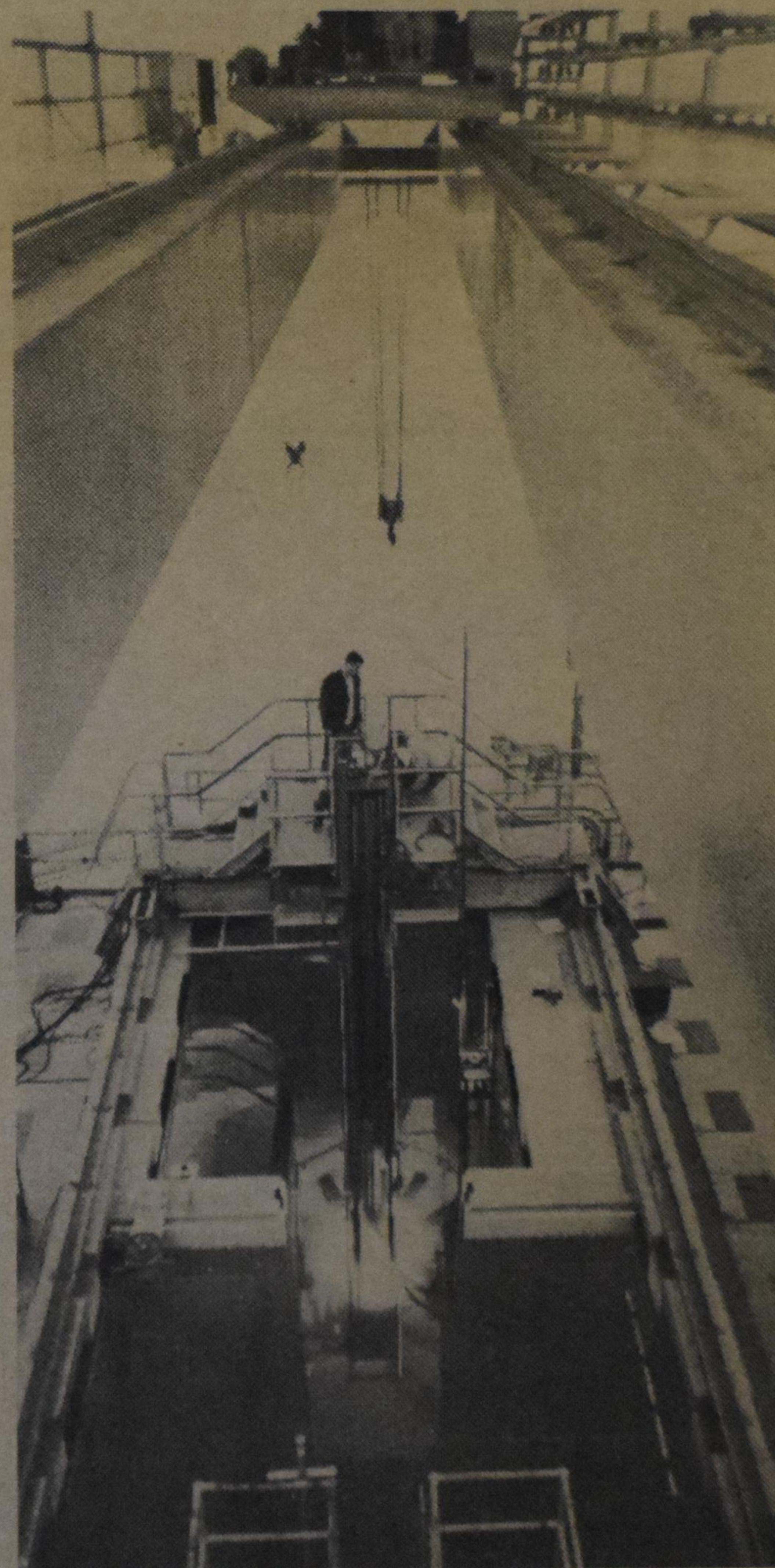
- These two problems were composed just after the war. The themes shown in these productions are brought out well.
- Don't let white's great power fool you in #506. His king is rather vulnerable. Since it won't be too easy to find the solution, don't leave it to the last. White's first move (the key-move), what white threatens to do after this move (the Threat), and all black attempts to stop white's threat and replies to these (the variations) are asked for.
- Mr. Iorgensen made Problem 507 to fool solvers. Two points will be awarded if you give the correct key and threat (if there is any).
- The deadline for all of the November Problems is Dec. 20 (postmarked) and for those of you who live outside of Ontario, Dec. 25.

A subscription to
CALVINIST-CONTACT
is an appreciated present

Sore throat?

Chew Aspergum. Aspergum's medically recognized pain reliever effectively soothes the sorest throat. And it's so easy to take, children like it too. For soothing relief from a sore throat, chew Aspergum Cherry or Aspergum Orange. It helps.

Aspergum

McMaster University's nuclear reactor which has spurred technological industrial research in the country.

ALS DE VOS DE PASSIE PREEKT

Gus Hall is een Amerikaan, die in een Lutherse kerk is gedoopt en in een Luthers g zin is opgegroeid. Maar hij "doet er niet meer aan". Hij heeft zijn religie aan de kant geschoven, althans zijn christelijke religie en daarvoor in de plaats heeft hij nu de communistische religie. In het communistische kamp heeft hij goede vorderingen gemaakt, want hij was kandidaat voor president van V.r. Staten namens maakt, want hij was kandidaat voor president van de V.r. Staten namens de Communistische Partij voor de verkiezingen dit jaar.

Mr. Hall heeft een paar opmerkelijke verklaringen afgelegd. Hij zei onder meer dat hij niet met God op voet van oorlog leeft, maar met het kapitalisme. Met God heeft hij geen moeite. Het christelijk geloof kan wel degelijk opbloeien en zich ontwikkelen in een Amerika onder communistisch bewind, want er is traditioneel altijd een scheiding van kerk en staat geweest. Dat was nu precies de moeilijkheid in Rusland. Daar was geen scheiding van kerk en staat en daarom moest die scheiding er met geweld geschapen worden.

Mr. Hall is een communist en daarom zetten wij al gauw onze stekels op. Van het communisme moeten wij niet veel hebben. Maar eigenlijk is wat Mr. Hall beweert een algemeen geaccepteerd beginsel. Hoe vaak moeten wij het niet horen, dat kerk en staat gescheiden moeten leven. Dat wordt hier en daar misschien wel verschillend uitgelegd, maar in ieder geval betekent het zoveel, dat de staat het publiek terrein is. Daar kan iedereen zeggen en denken zo hij of zij wil. De kerk is niet publiek terrein, de kerk heeft een eigen apartement en in dat apartement kan zij doen wat zij wil, maar buiten dat apartement moet zij zich stil houden, want buiten dat apartement komt ze op het terrein van de staat.

Zo zegt men wel kerk en staat, maar men bedoelt God en staat. Met andere woorden: God moet zich beperken tot de kerk. God heeft met de staat niets te maken. In de kerk heeft God vrij spel, buiten de kerk moet God zich stil houden.

Dit keer heeft Mr. Gus Hall dit gezegd en Mr. Gus Hall is een communist. Maar talloze keren hebben talloze andere Amerikanen en Canadezen hetzelfde gezegd en dan klinkt het niet zo bars. Want die anderen zijn geen communisten.

Maar of het nu communisten of andere -isten zijn, iemand die zegt dat kerk en staat gescheiden moeten blijven en bedoelt dat God en staat gescheiden moeten blijven, laat zich net zo onchristelijk uit als de geestelijke leiders wien Christus verweert, dat zij het Koninkrijk der hemelen toesloten voor de mensen. (Mattheus 23:13)

En als wij eerlijk zijn, dan moeten wij toegeven dat het zelfs in christelijke kring niet altijd gemakkelijk is om volmondig toe te geven, dat niet alleen de kerk maar ook de staat het terrein van God is. Deze wereld is Gods wereld met alle verhoudingen en gemeenschappen die wij daarin kennen. En deze wereld is met al haar verhoudingen en gemeenschappen gered door Christus. Er is niets van uitgesloten.

Als de vos de passie preekt, boer pas op je ganzen. Die vos komt niet altijd in communistisch gewaad tot ons. Die vos dient zich ook aan zodra ons wordt verteld, dat kerk en staat, staat en religie, staat en God twee geheel gescheiden terreinen zijn. Maar de bijbel leert het ons anders. De bijbel vertelt ons, dat alles onder het beslag van Gods genade valt, . . . of onder het beslag van Zijn oordeel. "Of gij dus eet of drinkt, (inderdaad zelfs de meest gewone dingen als eten en drinken) of wat ook doet, doet het alles te ere Gods." (1 Cor. 10:31)

D.F.

STRAKS WERKLOZE PREDIKANTEN IN NEDERLAND?

Het Instituut voor Praktische Theologie aan de Vrije Universiteit te Amsterdam heeft vandaag zijn vierde rapport vrijgegeven voor publikatie. Het is getiteld: "Vraag en Aanbod (de ontwikkeling van het aantal predikantsvakatures in de Gereformeerde Kerken".

Samenvatting van de resultaten

1. Gezien het verloop van het aantal predikantsplaatsen van de afgelopen 20 jaar en gezien de achterliggende factoren, mag voor de toekomst gedacht worden aan een daling van het aantal predikantsplaatsen.

Een van de oorzaken daarvoor is het grote aantal kleine gemeenten (0-499 leden) die financieel niet meer in staat zullen zijn het salaris van een predikant te bekostigen.

2. Op grond van de leeftijdsopbouw van de dienstdoende predikanten en op grond van het aantal ingeschreven theologie-studenten aan de V.U. en Kampen gedurende de afgelopen jaren, is het mogelijk te voorspellen dat in de nabije toekomst het aantal beschikbare wijkpredikanten in plaats van af te nemen, zoals de laatste 7 jaar, weer flink zal stijgen.

3. Beide bovengenoemde konklusies leiden tot een prognose die inhoudt dat tussen 1976 en 1981, zonder rekening te houden met art. 6 kandidaten, het moment zal liggen waarop er in de Gereformeerde Kerken geen sprake meer zal zijn van reële vakatures.

4. Indien inderdaad een toeloop van 50 à 60 kandidaten volgens art. 6 van de kerkorde de komende jaren zal plaatsvinden, zoals de geruchten soms luiden, dan betekent dit een verschuiving van het tijdstip waarop er geen vakatures meer zullen zijn van ongeveer 2 jaar. In dit geval zal in de gunstigste of ongunstigste situatie, net hoe men het noemen wil, in 1975 al sprake zijn van een "aanbod" dat groter is dan de "vraag".

Beleidskonklusies

1. De eerste konklusie die zich na het lezen van het rapport opdringt is dat in de — misschien wel zeer nabije — toekomst in de Gereformeerde Kerken niet meer gesproken zal kunnen worden van een predikanten-tekort.

Dit betekent dat er vanuit dit gezichtspunt gezien geen pogingen meer ondernomen behoeven te worden om mensen aan te sporen theologie te gaan studeren (iets wat tot voor kort nog vrij regelmatig gebeurde) en dat er — nogmaals: vanuit dit gezichtspunt gezien — ook geen reden meer is mensen op te wekken via art. 6 van de kerk-orde predikant te worden. Er is immers geen enkele garantie dat er in de toekomst voor al die mensen, die aan dit soort aansporingen gevolg geven een plaats als predikant zal zijn.

We moeten nog verder gaan; we moeten zelfs zeggen dat de kerken zich dienen voor te bereiden op een situatie, waarin er 'n overschot zal zijn van gegadigden voor het predikantsambt. Gelet op het feit dat het "nul-punt" reeds in 1977 of zelfs eerder bereikt kan zijn en in aanmerking genomen dat een deel van het grote aantal huidige studenten niet voor die tijd met de studie gereed zal zijn,

is de kans op een dergelijk overschot zeer reëel. Ook bij de theologen zal er dan — zoals thans reeds bij andere academische beroepen het geval is — van werkloosheid sprake zijn.

2. We hebben gezien dat het gemiddeld aantal leden per predikant stijgt. Dit moet op de duur wel leiden tot een andere indeling van het werk of een andere opvatting van de taak van de predikant. In een vergroting van de hoeveelheid van zijn werk kunnen wij het niet zoeken; blijken b.v. de studie zielzorger in Nederland komt de predikant immers al tijd tekort voor zijn huidige werkzaamheden. Moet er dan meer werk door de gemeenteleden worden verricht? Dit zal ongetwijfeld wenselijk zijn, maar daarvan kan onmogelijk meer dan een gedeeltelijke oplossing worden verwacht. Toename van de activiteiten van gemeenteleden brengt immers weer andere taken voor de predikant met zich mee, terwijl daarnaast de toenemende behoefte aan deskundigheid tijd vraagt. De oplossing zal o.a. gezocht moeten worden in een toenemende differentiatie van de taken, waardoor aan de behoefte aan grotere specialisatie gevolg gegeven kan worden. Dit kan niet plaatsvinden zonder ingrijpende veranderingen in de organisatie van het kerkelijk leven. Met name zal het nodig zijn om regionale gemeenten te vormen, waarbinnen de predikanten in teamverband kunnen werken.

3. Het in het voorgaande gestelde heeft ook consequenties voor de opleiding van predikanten. Thans wordt hierbij nog teveel uitgegaan van de predikantentaak die ongedifferentieerd is en die door één persoon voor de hele gemeente of een deel van die gemeente moet worden verricht, dus van het feit dat alle predikants-taken die binnen (een deel van) de gemeente moeten worden verricht voor rekening komen van één en dezelfde persoon. Ook in de opleiding zal naar een grotere differentiatie gestreefd moeten worden. In de geherstructureerde studie-opzet binnen de Theologische Hogeschool in Kampen en de theologische faculteit van de V.U. worden de eerste stappen in deze richting gezet. Bij een verdere ontwikkeling in dit opzicht zal blijken hoe nauw de samenhang is tussen predikantenopleiding en organisatie van het kerkelijk leven: verdere differentiatie

in de opleiding zal allen mogelijk zijn indien de kerkelijke organisatie ook een verdere differentiatie in het werk (vgl. sub. 2) mogelijk maakt.

4. Volgens het rapport zijn de ontwikkelingen niet alleen het gevolg van tijdelijke fluctuaties, maar hangt het stijgende ledental per predikant samen met de algehele ontwikkeling binnen het kerkelijk leven, waarbij vooral ook de financiële situatie genoemd moet worden. Daarom kunnen we niet aan de zeer ingrijpende vraag ontkomen: is het wel vol te houden dat bijna all fulltime functies in de kerk door academici, d.w.z. door functionarissen die alleen en gelijke en bovendien hoge opleiding hebben gehad, worden bezet?

Deze vraag klemmt des te meer nu in de loop van de tijd de salarissen van de predikanten zijn opgetrokken tot het niveau van die van andere academici. Het gevolg hiervan zou wel eens kunnen zijn dat een deel van deze academici of een "lagere" functie moet vervullen (waarvoor zij dan ook lager betaald worden) of werkloos wordt.

Zolang in de kerk de huidige opvattingen van en rondom de taak van de predikant gelden, worden alle taken, ook die welke op zichzelf gezien door personen met een lagere opleiding verricht zouden kunnen worden, door een academicus vervuld en worden dus alle werkzaamheden op academisch niveau gehonoreerd. Economisch gezien lijkt dit op den duur een onmogelijkheid en zou dit voor een deel van deze academici tot werkloosheid kunnen leiden.

Ook hierom is differentiatie zeer gewenst, maar dan met name een differentiatie naar het niveau van de opleiding. Het is hier niet de plaats om over deze differentiatie uit te weiden, aangezien er naast de meer economische factoren van "vraag en aanbod" ook factoren als ambtsopvolging, kerkstructuur en organisatievorm een rol spelen. Een dergelijke differentiatie zou dan ook alleen maar op grond van diepgaande veranderingen in het kerkelijk leven kunnen plaatsvinden. Maar het is noodzakelijk dat hierover een (verdere) bezinning op gang komt. Want de huidige situatie lijkt niet lang vol te houden.

V.U. Nieuwsdienst

Yoho NATIONAL PARK - Yoho, a Cree word expressing wonder or astonishment, is an especially beautiful area on the west slope of the Rockies, and is bisected by the Kicking Horse River. The park contains the most familiar peak in Canada: Mount Burgess, depicted on the back of the old \$10 bill. (Photo courtesy of the British Columbia Department of Travel.)

De luchttarieven zijn weer omlaag!

Voor verblijf van minstens 22 dagen en hoogstens 45 dagen:

Retour Montreal — Amsterdam \$214.00
Retour Toronto — Amsterdam \$232.00

8-daagse retours:

Montreal — Amsterdam \$214.00
Toronto — Amsterdam \$252.00

Plus \$80.00 for land arrangements.

Vertrek iedere Vrijdag en Zaterdag.

Affinity groepen van minstens 40:

Retour Montreal — Amsterdam \$188.00
Retour Toronto — Amsterdam \$214.00

Op al deze tarieven betalen kinderen tussen 2 en 12 jaar halve prijs.

Alle vluchten per KLM en meestal per Jumbo 747

Valentine Travel Service Ltd.

1642 Bayview Ave., Toronto 17, Ont. tel. 485-0336 (24 hrs)
open Monday through Saturday 9 am - 6 pm.

Lucas Koops

Owner

London Travel Bureau

Postian Building, 395 Dundas Street, London, Ont. tel. 432-1141

Herman Koops

manager

HOMO HABITANS

(De Wonende Mens)

door Dr. H. BADE

Wonen doen we in-de-wereld en in-een-huis. Eerder een vanzelfsprekende zaak, zo iets als ademen. Niet langer! Veel schrijvers houden zich er mee bezig, vooral op het praktische, populaire vlak. In 't bijzonder gaat het dan over onze eigen Westerse verstedelijkte wereld. Een goed boek(je) is "Gezin en ruimte", te verkrijgen bij de Horst 1, Driebergen, ad f 2.75. Behalve de stad en het

dorp is er het leefmilieu: land, lucht en water, de voorwaarden voor het menselijk wonen. Ook hierover blijft een eindeloze stroom lectuur vloeien. De vraag komt op: wat is wonen eigenlijk? Is het zo natuurlijk en gewoon als ademen? (We gaan nu maar niet in op de oorsprong van het woord.) Is het misschien iets dat je moet leren? Is het niet meer dan behoorlijke huisvesting en een redelijk gezonde natuur om je heen? Waarom woont de mens? Hoe komt het dat zijn wonen zo bedreigd is? Wat beweegt de mens te wonen; wil hij, moet hij, heeft hij geen keus, of doet hij het met graagte en inzet?

Nu hebben wijsgeren zich wel eerder met vanzelfsprekende zaken bezig gehouden, maar tot voor kort ontsnapte het wonen aan hun aandacht. Ze lieten dat over aan de deskundigen zoals architecten, sociologen, bosbouwkundigen, planners en tallozen anderen. De filosoof heeft zijn eigen benadering en daarbij heeft hij wel eens het contact met andere wetenschappen verloren. In deze studie is getracht vooral twee wetenschappen naar voren te laten komen, in aansluiting bij de fi-

losofische beschouwingen; twee die zich beide bezig houden met de mens-in-zijn-omgeving en in interactie (wisselwerking) ermee. De omgeving als wereld, plaats waar men thuis is en zich thuis maakt.

In de eerste plaats de biologie, die de levende wezens in hun omgeving behandelt, en onder wie de mens een unieke plaats inneemt omdat hij een wereld heeft anders dan de dieren, en die steeds verder bewerkt, bewoonbaar(der) maakt. Hij schept een soort buffermilieu tussen zichzelf en de natuur. Dit tweede, kunstmatige milieu bestaat echter niet alleen uit technische vindingen zoals stro-daken en computers, maar ook uit instellingen, kunstuitingen, gedragsnormen etc. Oneindig veel in feite. Bij de dieren vinden we hiervan slechts zwakke en omstreken parallellen. De mens wordt gedragen door een ethos: een zedelijke bezieling en doelgerichtheid, hij heeft een perspectief dat alle mensen, primitief en beschaafd (al is die onderscheiding betrekkelijk) gemeen is.

In de tweede plaats laten wij aan het woord komen de culturele antropologie (volkenkunde met een

plus) en onderzoeken hoe de "primitieven" wonen.

Het blijkt dan dat, wat de filosofen over het wonen in het algemeen schrijven, ook van toepassing is op die volken en stammen, niet alleen op de woon-bewuste Westerse mens. Alleen zijn hun woonvoorzieningen anders, in feite hun hele "buffer" van techniek, sociaal-economisch leven, zeden en gebruiken. In wezen blijven ze echter in-de-wereld en in-hun-huis zich thuis te voelen en thuis te maken als wij. Een zelfde gemotiveerdheid kenmerkt hen, ook al hebben ze mythen om hun zijn op aarde en hun zijn in huizen te doorlichten. Het woon-ethos drijft hen op dezelfde wijze.

Nu zeiden we eerder dat wijsgeren zich soms met vanzelfsprekende zaken bezig houden, die blijken niet zo erg vanzelfsprekend te zijn. Daarom begint hij met verwondering. Waarom is er om te beginnen in de kosmos een plaats waar de mens (met vele andere wezens) kennelijk inheems is. Zijn lichaam zelf leert hem hoe zeer hij met de wereld is vergroeid; wij kunnen wel zeggen dat zijn ik, zijn ziel via zijn lichaam slechts reëel contact heeft met de aarde. De mens is een "aardeling", maar hij worstelt met een vermoeden dat hij een gevangene zou zijn van deze planeet. Zet mijn eigen hart geen vraagteken achter dit thuis-zijn? Maakt de dood de wereld niet tot een muizenval, en maakt die angst voor het zijn-hier een echt welzijn niet dubieus of onmogelijk?

Sommige filosofen hebben dit wel-zijn beschreven als de beleving van geborgenheid in de eerste plaats. Ik ben niet een soort kosmisch wegwerpwezen, maar de wieg aan het begin is reeds mijn beschermend "buffer-je", het symbool van de veelzijdige zorg die mij opvangt en omringt, bescherming tegen alle dreiging die de kosmos en de wereld ongetwijfeld voor mij inhoudt. Wij zien als gelovigen daarin meer dan een toevalligheid, of een niet nader te herleiden feitelijkheid. Die wieg staat echter in een huis, (al is het maar een hut). Het huis maakt mijn thuis-zijn op zeer bepaalde wijze concreet. Echt wonen doe je pas, wanneer je in de grote wereld een eigen kleine wereld hebt afgegrensd, een wereld achter muren en onder een dak, maar met een deur die 't in- en uitgaan mogelijk maakt, want er is een wereld die wacht en wenkt, soms dreigt, maar altijd uitdaagt, bezig te zijn, je in te zetten.

En dat huis is geen leeg huis, niet slechts bescherming tegen de elementen, maar het is "ingericht". Zelfs in de tent van een nomade is geborgenheid én een zekere "inrichting", hoe tijdelijk ook.

Er zijn dingen die het huis woonbaar maken; die kunnen veel verschillen bij rijk en arm, bij geciviliseerd en primitief, maar, men is bij zijn eigen dingen thuis. Er is behalve geborgenheid ook vertrouwde, gezelligheid en sfeer. Die laatste kenmerken ontbreken

(Vervolg op blz. 9)

DUTCH
MAGAZINE
AND
BOOK
IMPORT
CO.

P.O. BOX 275,
WHITBY, ONT.

vertegenwoordigers voor

MARGRIET
LIBELLE
PANORAMA
NIEUWE REVU
KNIP
AVENUE
DONALD DUCK

stuur Uw adres voor
inlichtingen

IN ZIJN ARM DE LAMMEREN

(63)

Dan heeft er iets merkwaardigs plaats. Op hetzelfde ogenblik dat de dominee de profeet met luide stem „Leeft!“ laat roepen — en bij wijze van uitzondering voor die ene gelegenheid zijn stem door de kerk laat schallen — stort een paarse vlam langs de ramen, onmiddellijk gevolgd door een oorverdovende donderslag die de aarde doet kraken en dreunen. Onmiddellijk daarna herhaalt zich die slag met telkens afnemend geweld in de echo in de dikke wolkenzolders. Het klinkt net als het kreunend gebrul van een op de vlucht gejaagd wild dier. De meeste mensen schrikken toch nog van deze geweldige losbarsting en werpen bezorgde blikken naar de ramen waarvan de bovenste valluiken wijd open staan. Maar Fransje, die zich van geen onweer bewust was, is haast van de schrik van zijn bank geschoten, zodat hij zich met beide handen aan Vaders broekspijp vastklampt.

De dominee heeft even opgehouden en werpt eveneens een blik vanuit de hoogte naar de ramen. Maar die zijn reeds veranderd in glazen wasborden van de stromen water die er langs afglijden en de beelden erachter onherkenbaar verminken. De koster staat haastig op van zijn plaats en begint zenuwachtig aan de touwen van de valramen in zijn buurt te trekken. De mannen die het dichtst bij de ramen zitten, volgen zijn voorbeeld, en dan is er niets dan het gedempte geluid van de stortregen.

Tijdens dit oponthoud heeft de Here gelegenheid de dorre beenderen bij elkaar te rapen, ze met zenuwen te verbinden, met vlees te overtrekken, en er een gave nieuwe huid over te spannen. En zo presenteert de dominee het herleefde dal aan de gemeente. De akelige zwarte beenderen zijn uit Fransje's gezicht verdwenen, ook al willen zijn gedachten telkens nog even achter die huid en dat vlees gluren, omdat hij daaronder toch die zwarte beenderen nog weet.

Maar nu voert de dominee hem mee naar de jongste morgen, waarop alle slapende beenderen wakker zullen worden om in nieuwe lichamen gestoken te worden. En o, welke heerlijke lichamen zullen dat zijn voor Gods lieve volk en kinderen. Daar zal geen vlek of rimpel meer aan te bekennen zijn, en geen tranen zullen er ooit meer uit die helderstralende ogen vlieten. En geen van hen zal ooit meer zeggen: Ik ben ziek. En als Fransje zich juist afvraagt of die mensen daar zo maar naakt voor God staan en rondlopen, bekleedt de dominee ze geheel

Dit verhaal, dat in zeker opzicht allegorisch is, verplaatst ons op een der Zeeuwse eilanden in de twintiger jaren. en vergunt ons een blik in het hart en leven van een kind. Het doet ons denken aan een bloemknop die zich langzaam en gestadig ontplooit om tot volle bloei te komen; doch het weent niet "om bloemen, in den knop gebroken, en voor den uchtend van haar bloei vergaan."

Door
CORNELIUS LAMBREGTSE

vanzelfsprekend met de lange witte klederen des heils — net als de engelen in zijn bijbelse geschiedenisboek dragen — en hij geeft ze de groene palmtakken van overwinning in de hand en plaatst gouden kronen op hun hoofden. En dan gaat het feest worden in de hemel — het bruiloftsfeest van Jezus en Zijn bruid. En dan wordt er nieuwe wijn gedronken, zodat nooit iemand meer zal zeggen: Ik heb dorst. En daar zal nooit geen tweede dood meer zijn.

De Geest rijdt op de woorden van de dominee Fransje's hart binnen. Hij ziet de deuren van de eeuwigheid open staan. En als hij er een heilig nieuwsgierige blik in werpt, stijgt er zulk een onuitsprekelijk heimwee op in zijn ziel, zulk een wonderlijk verlangen om onder die gezaligden te zijn, dat hij zou willen dat hij er nu, op ditzelfde ogenblik, heen kon gaan. En voor het eerst in zijn korte leven moet zijn voortdurende begeerte van gauw groot te zijn het afleggen tegen deze nieuwe, onweerstaanbare, alles overtreffende begeerte.

Buiten baadt de gewassen en verfriste wereld zich in het gouden licht van de late avondzon.

Terwijl Fransje aan het aren lezen is loopt hij te bedenken dat het met zijn begeerte om gauw groot te zijn net eerder is als met het rijpen van het koren. Misschien hebben al die aren die hij aan het verzamelen is en die hij telkens als hij er een handvol heeft in zijn raapzak stopt, wel eveneens verlangd gauw groot te zijn. Maar dat is heel langzaam en haast onmerkbaar in zijn werk gegaan. Hij kan zich nog herinneren hoe dit stoppelveld eerst net een groot groen vloerkleed was met heel kort haar. Daarna is het haar langzaam gaan groeien totdat er zich aren in begonnen te vormen. Maar toen duurde het nog een hele poos voor die lange wuivende halmen hun groene kleur begonnen te verliezen en langzaam verbleekten. Tenslotte was de hele polder vol goudgele lappen waarvan de zwetende arbeiders al maar grotere stukken gingen afsnijden met hun vlijmscherpe sikfels. Nog staan er lange rijen stuiken als soldaten in het gelid, maar dat zal ook niet lang meer duren, want drukke, dokkerende wagens rijdens af en aan, en een voor een worden die stuiken afgebroken en als afzonderlijke schoven op de wagens getast. Daarna schommelen de hoge voeren het land af in de richting van de grote boerenschuren waar ze óf binnen gereden en opnieuw opgetast worden in de grote ruimten naast de dorsvloeren, óf ergens achter de schuur gebracht waar

ze in grote tolvormige klampen neergevuld worden. En dat alles wordt met zoveel zorgvuldigheid verricht alsof elke schoof een bouwsteen in die precies op zijn plaats gelegd moet worden.

Een van Fransje's grootste vreugden is om boven op zo'n volgeladen vracht mee te mogen rijden. Dan is het net of hij op een hoge boot vaart, dat zulk een griezelig veilig gevoel geeft, want die hele lading slingert en zwikt als de paarden die over het oneffen land trekken. Maar toch tuimelt zo'n topzware vracht nooit omver, want de paardecknechten weten precies hoe ze de touwen aan de voorladder vast moeten maken om die honderden schoven netjes bij elkaar te houden.

Fransje hoeft niet te gaan rapen van zijn ouders. Daar vinden ze hem nog veel te klein voor. Maar hij wil het zelf, want daar bewijst hij immers mee dat hij al groot is. Trouwens, de meisjes van Siene van Marien doen het ook, en die zijn niets groter dan hij. Bovendien vindt hij het een leuk werkje, althans in het eerst. Als hij het zat wordt, houdt hij er gewoon mee op en gaat dan naar huis om aan Moeder te laten zien hoeveel hij geraapt heeft. Hij zijn eigen raapzak en is daar erg trots op. Het is eigenlijk een oude zak van Maria, die ze altijd onder haar schort draagt. Daaraan zijn twee snoeren gehecht waarmee de zak om je middel gebonden wordt, en als die vol is, lijkt het net op de uier van een geit, maar dan zonder spenen. . .

Ja, groot worden is ook zo'n langzaam proces. Als je er stil bij staat en er speciaal je aandacht op vestigt, ontgaat het je en glipt tussen je vingers door als palingen of de rook uit Vaders pijp die je wil grijpen. En op een ander ogenblik verbaast het je weer dat je dit ook al kan en dat ook al meegemaakt hebt, net als de grotere jongens, bijvoorbeeld op een volle lading tarwe rijden en er zonder hulp van de knecht langs de voorladder af klimmen. Van de paarden is hij dan helemaal niet bang, daar ze hem allemaal aan Sare herinneren.

Gauw groot worden bestaat eigenlijk in het doen van dingen die grotere jongens al doen kunnen, of dingen meemaken die zij al meegemaakt hebben. Als je met succes zo'n gebeurtenis passeert, mag je je gevoeglijk tot hun klasse en stand rekenen, ook al kom je in grootte en leeftijd nog een eind achteraan. Over zulke dingen kun je dan naderhand opsnijden tegen de kleinere guust zoals Neetje en Jan Blok. Er zijn natuurlijk dingen waar je niet over kunt opsnijden zoals het avontuur met de geit van Moejane, want dat komt je eer te na. En dan zijn er verder nog dingen waar grotere jongens prat op gaan waar hij alleen maar met afschuw aan kan denken. Als die dingen ook noodzakelijkerwijs bij het groot-zijn horen, dan zou hij, Fransje, net zo lief niet groot worden. . .

(Wordt vervolgd)

Deze roman is in boekvorm verschenen bij Uitgeverij T. Wever in Franeker. Het verhaal verschijnt als feuilleton in ons blad met toestemming van de uitgever.

HOMO HABITANS

(Vervolg van blz. 8)

juist bij het dier, in zijn hol of nest. Het dier kan zich wel berg, beschermen, ook wel door iets te maken, het kan zich een voorraadplaats en broedplaats maken altijd op de voor zijn soort typische onveranderlijke manier, maar bouwen kan het niet, zich inrichten evenmin, sfeer scheppen ook niet. Ook zijn jagen en zijn paren, zijn trekken, nestelen, spelen en vechten vinden plaats op een niveau dat een totaal andere wijze van in-de-wereld-zijn verdraagt.

De mens heeft dingen om zich heen, die alle ten doel hebben: zijn welzijn, zijn zich thuis voelen, of, zoals het is uitgedrukt: zijn genieten, ook van de dagelijkse dingen, zoals het eten, onze kleding, het meubilair, en dat in afwisseling met het genieten buiten van de aarde, de zee, de straat, het licht, het reizen. Genietend gebruiken kunnen we beter zeggen. Want omgaan met de dingen kan ook het accent hebben van de twijfel, de bezorgdheid, het angstig over de schouder kijken. De dingen kunnen ons ook uitleveren aan de verveling, de vervendheid, de ontevredenheid om de mateloze begeerte, die geen minder grote bedreiging vormt dan het gebrek er aan, de dakloosheid, de honger en de armoede.

Want je kunt technisch nog zo goed gehuisvest en ingericht zijn, naar Westerse maatstaven, maar goed wonen hangt er primair van af of je goed gemotiveerd bent, of je de kunst van het wonen verstaat. De bewoner van vrij huis met zijn in rustige wijk dichtbij verkeersnet hoeft niet meer welzijn te ervaren dan de bewoner van een flat of zelfs een bovenhuis. Wij zouden in Nederland trouwens niet kunnen wonen zoals men in de voorsteden van Noord-Amerika woont; wij hebben de ruimte niet en moeten de hoogte in, of de verte. Tegen wat sommige filosofen gesteld hebben, dat zulk grote-stads-wonen geen wonen is, (en de wetenschap valt hen daarin bij) betogen wij dat wonen niet staat of valt met de vraag of ik uit mijn voordeur op straat, op een trapportaal of in eigen tuin stap.

Maakt het huis de bewoner, of is het eerder andersom? De flatbewoner kijkt soms uit over het vrije veld, de villabewoner is soms omsingeld door het geboom-

te van eigen tuin. De Chinees in de commune en de primitieve dorpsbewoner verplaatsen een deel van hun huiselijk leven naar buiten voor het huis. Mevrouw drie hoog kan dat niet doen, maar op haar balkonnetje vertelt ze er alles over aan de buurvrouw. "Wel-zijn" wordt niet alleen bepaald door de bevrediging van behoeften, maar door de vraag hoe je met de dingen verkeert, wie je zelf bent, én, hoe je je verhoudt t.o.v. je medemens. Want ook mensen komen hier in het gezichtsveld. Niet alle filosofen die over het wonen nadenken hebben hiervoldoende oog voor. De huisgenoot immers bepaalt mede mijn geborgenheid en mijn thuis-zijn, en de sfeer in huis, hoort die te bevorderen, maar gebeurt dat ook, en wie ben ik zelf voor die anderen? Want, zo hebben andere wijsgeren terecht benadrukt: wonen is niet alleen een wel-zijn, het is ook een zijn-voor-andere. Dat wil nu ook weer niet zeggen dat de alleen-wonende man of vrouw niet echt woont. Ook in zo'n woning of appartement kan gezelligheid en sfeer zijn, en zeker geborgenheid.

Immers wonen betekent ook uit-treden in de wereld, (om dan weer terug te keren); en daarbij vindt men de medemens op zijn weg, in het verkeer, op het werk, in allerlei ontmoetingssituaties.

De meesten onzer "moeten er uit", ook de huisvrouw die een geriefelijk huis bewoont; wanneer dat niet kan, is ze prompt ongelukkiger dan menig alleen staande die vrij in- en uitgaan kan.

Omgang met mensen is onmisbaar, als men zich daarna weer terug kan trekken in de eigen woning, al moet die deur zeker voor de ander open blijven. Echt wonen kan geen egoïstisch genieten zijn. Bij alle vermaak (wezenlijk opgevat) in het werk, de recreatie, de lectuur, de radio- en televisieprogramma's worden we geconfronteerd met de medebewoner, die ook het wonen zoekt, en wiens wonen wij actief moeten bevorderen. En dat is niet slechts hem onderdak verschaffen. De echte bewoner is ethisch ingesteld, wel in de allereerste plaats jegens zijn huisgenoten, — anders wordt het huis een rovershol en moordenaarskuil —, maar dan ook voor stad- en landgenoot, ten slotte voor de gehele wereld.

Daarom wordt in deze studie

bepikt een voortgaande bezinning op een mikro- (klein-) en een makro- (groot-) ethiek, en daarnaast nog voor een mega-ethiek, in de context van het wonen.

Er is wel gezegd dat de ethiek zich ook moet bezig houden met het wonen. Wij zouden deze stelling willen omkeren, zo dat vele, zo niet alle ethische vragen gezet worden ook, misschien zelfs primair, in het raamwerk van het wonen, in huis, in het land, in werelddeel en wereld. Wij denken aan het probleem van de homoseksualiteit als basis voor een ethische verbintenis, aan de vraag of iemand, werkloos in eigen vak, ander werk kan of moet gaan doen. Wat betekent een nieuw geboren leven in een gezin, respectievelijk in Nederland en Ruanda, en wat betekent het voor de wijdere woonwereld? Aan wat voor nieuwe huisregels moeten de kinderen zich vandaag houden? Hoe reguleert men de entree van de buitenwereld in het huis via de televisie? Is het voortbestaan van vrijwel vegetatief geworden menselijk leven in een klinische omgeving niet anders dan wanneer men dit thuis zou moeten verzorgen?

De mikrohuisethiek en de makrohuisethiek hangen nauw samen. Ook is het nog net zo belangrijk wat "men" doet als (vroeger) op het dorp. Er is echter een ander "men" ontstaan. Technologie en verstedelijking hebben daarvoor gezorgd. Het to-

dale woon-complex met z'n functionele spreiding en huisvesting van vele menselijke activiteiten en interesses, waarvan iedere individuele woning (al is het ook één kamer in een internaat of commune) toch weer het mikro-centrum vormt, dat met vele ketenen, gevormd door talloze schakels verbonden is met de wereld er omheen, zich uitstrekkend over de grenzen van stad en land naar de einden van een wereldwijd "eco-systeem", dat geleidelijk alle mensen, wetens of onwetens, wilens of onwillens omvat, maar die op zo verschillende wijze hun woon-ethos proberen waar te maken. Daarbij ontdekt de door het Christendom gevormde bewoner dat zijn normen voor het goede wonen, zowel als wel-zijn en als zij-voor-andere dikwijls niet die van anders gevormde bewoners zijn. Al is het zo dat we als Christenen in onzekerheid geraakt zijn over vele normen, of die in de praktijk niet meer waar kunnen maken. Het woord "alternatief" kun je tegenwoordig voor allerlei overgeleverde gewoonten en instellingen verwachten. Voor het huwelijk en het staatsbestel, voor de Kerk en de onderwijsmethoden. Als wij de onderontwikkelde willen leren wonen, en in dat kader, willen leren wat arbeid is, komen we dan met de liberale econoom, met Marx of met de Bijbel? Is het doel van alle wonen en werken consumptie via productie, basta?

Als eerste stap ter verduidelijking en ter realisering van wat haal moet zijn (of moet er niks?) wordt in deze studie bepleit naast een mikro- en makro-ethiek een mega-ethiek (mega betekent ook groot) bedoeld om door internationale overeenstemming voorwaarden te scheppen die de mensen minste zijn voortbestaan als soort garanderen. Minder ambitieus dus dan het charter van de V.N.

Er zijn bepaalde ecostrophische (het wonen vernietigende) krachten die men gemeenschappelijk zou kunnen leren beteugelen, en dat op het niveau van het corpus humanum, niet het corpus christinum. Christenen zouden daar ook hun volle medewerking aan moeten geven, als aan een voorlopigheid, een reddingsactie in solidariteit met de medemens.

Oorlog en andere vormen van agressie en discriminatie, de bevolkingstoename, economische stagnatie in vele landen, het behoeven van het natuurlijk leefmilieu tegen de invasie van de technologie; en daarbij ook de ideologieën en mythen die in geciviliseerde en niet zo geciviliseerde maatschappijen door hun destructieve geladenheid het wonen der mensen evenzeer bedreigen als ze het (willen) bevorderen. Een dergelijke mega-ethiek laat dus de bestaande kaders van nationaliteiten, regeringsvormen,

(Vervolg op blz. 10)

DUTCH TOKO

EUROPEAN IMPORTS

SPECIALS: NOVEMBER 20 TO NOVEMBER 25
(While they last)

CIGARS:

Derk de Vries Olympia 10s	1.75	Reg. 1.95
Derk de Vries Troco 10s	1.60	Reg. 1.80
Derk de Vries Apollo 20s	2.10	Reg. 2.40

CANNED VEGETABLES:

	Large	Small
Sliced Beans (Snijbonen)	55¢	32¢
Spinach	39¢	27¢
Endive	45¢	29¢
Beans	45¢	27¢
Peas and Carrots	59¢	—
Kale (Boerenkool)	49¢	—
Marrowfats (Capucijners)	45¢	29¢
Applesauce	39¢	29¢
Peas	49¢	35¢

We also have a complete assortment of Taai-Taai, chocolate letters, choc. boxes etc. for Sint Nicolaas and Christmas.

DUTCH TOKO

100 Macdonnell St.
Guelph
Phone 822-4690

Mountain
Plaza
383-2981

Ik ben zo blij, ja, ja

Ik brei met

Neveda

Jij brei met

Neveda

Zij brei met

Neveda

Wij breien met

Neveda

Jullie breien met

Neveda

Zij breien met

Neveda

En allemaal kopen ze hun
Neveda wol bij

hun 'Hollandse Winkelier'

Importeur: **DICK'S IMPORT**

216 Queen St., CHATHAM, ONT.

HOMO HABITANS

(Vervolg van blz. 9)

economische systemen binnen de eigen nationale grenzen etc. in feite voorlopig voor wat ze zijn.

Wanneer dan menselijkerwijs het voortbestaan der wereld lijkt veilig gesteld, zou men kunnen gaan werken aan een ethos dat het echte wonen nader zou komen: een universeel ethos, onderschreven én in acht genomen door iedere politieke woon-eenheid. Dit zou dan alle bewoners zekere democratische rechten en vrijheden waarborgen, waarbinnen allerlei cultuurvormen zouden kunnen blijven bloeien.

Daarbij zullen dan wel uiteenlopende problemen ter sprake komen als het legitieme van een rustdag op zaterdag (Sabbath), de onaanstaarbaarheid van de heilige koe, het polygame huwelijk en de omgang van de vrijheid van meningsuiting, etc.

Niet dat met zo'n ethos automatisch het ware wonen bereikt zou zijn. Misschien is menig huisgezin in de Chinese Volksrepubliek gelukkiger dan een blasee gefrustreerd gezin in Nederland of de U.S.A.

De vraag is maar: hoe is men ten diepste gemotiveerd? En die vraag wordt bepaald door een andere, of men het geheim van het zijn-hier, het wel-zijn, en het zijn-voor-andere heeft geleerd in de school van Hem die het in-de-wereld-zijn van de mens tot aanzijn heeft geroepen. Zodat men dit niet beschouwd als een feitelijke gegevenheid, een niet verder te herleiden uitdaging van de toestand zelf — zo van we moeten wel wonen en nu willen en kunnen we het ook. Eerder beginnen we bij het mogen. Voorzover het een moeten is, dan niet uit een fatale kosmische negativiteitsmentaliteit. De bioloog komt vaak niet verder dan de aarde te zien als toevallige vindplaats van de diersoort mens, maar wij poneren ze als providentiële woonplaats van de beelddrager Gods, gemachtigd en bij machte (gemaakt!) tot wonen en bewoonbaar maken, door de Heer des huizes Zelf. Hij wijst ons de Weg, van de verzoening met Zich zelf door Christus, en doet ons onderkennen de ware aard van ieder zich niet thuis voelen op de aarde, of met el-

Garlic is goed voor U

Garlic is een natuurlijk antiseptisch geneesmiddel hetwelk de bloedsomloop vrijhoudt van onzuiverheden en voorkomt of vernietigt ontbindings-bacillen.

Adams Garlic Pearles bevat de essentiële Garlic olie, die voor vele jaren medisch is gebruikt. Gedurende eeuwen hebben miljoenen mensen Garlic gebruikt als een gezondheidsmiddel, vertrouwend in de genezende en versterkende werking. Help uzelf sterk en gezond te voelen. Koop een pakje Adams Garlic Pearles vandaag bij uw drogist. Het kan u beter doen voelen, gezonder en met minder verkoudheden. Zij zijn reuk- en smaakloos in capsule vorm.

Geef Uw

ADRESVERANDERING

steeds tijdig op
aan de

Administratie van

CALVINIST-CONTACT

Vergeet vooral niet uw
oud adres te vermelden!

kaar, als rassen, klassen of nationaliteiten, of in allerlei huiselijke omstandigheden waar de geboortegenheid en de sfeer ontbreken, de vertrouwde plaats gemaakt voor vervreemding. Het in- en uitgaan in beide richtingen tot vlucht geworden: buiten noch binnen meer thuis, en het wonen heeft geen wachtkamer. Wonen leren, kunnen we slechts van Hem die onder ons dak wil inkomen, en ons dan leert omgaan met de dingen en de mensen. Er komt de extra-dimensie, de glans die er niet dik oplicht maar die toch overkomt, waarop alle mensen wachten. Wanneer dan ook menig antropoloog vecht voor de intactbewaring van culturen, en soms hun normen even veel gelding toekent als de christelijke moeten we niettemin hen komen prediken en leren onderhouden alles wat Hij ons geboden heeft. Wonen is onderhouden! En dan juist is er

ook uitbreiding, bewoonbaar-king. De Bijbel zegt zoveel over het wonen, ook van God Zelf, van Zijn volk, van Christus en de Geest, in huis en land en wereld, in hemel en op aarde, dat een nieuwe studie nodig zou zijn om daaraan recht te doen. Slechts nog dit: de vraag moet gesteld, of de Christen ook het wonen ten offer kan of moet brengen, ter wille van een meer volkomen toewijding aan God. Het antwoord luidt dat dit offer toch ten doel zal moeten hebben onze medemensen te dienen, hun welzijn te bevorderen door ze de Weg van het ware wonen te wijzen in Gods wereld. Want wonen, bij God, is uiteindelijk de bestemming van de mens, hier en op de nieuwe aarde. Doch, slechts zij die hun gewaden gewassen hebben, zijn gemachtigd tot het eten van de boom des Levens en het ingaan in de Stad.

Prof. Dr. G. C. Van Niftrik overleden

In Nederland is overleden op 68-jarige leeftijd prof. dr. G. C. van Niftrik, in leven hoogleraar vanwege de Nederlands Hervormde Kerk aan de Stedelijke Universiteit van Amsterdam om les te geven in de dogmatiek, kerkgeschiedenis en zendingswetenschappen. Van 1932 af diende hij de Nederlands Hervormde Gemeenten van Schraard (Friesland), Vollenhove, Rijnsburg, en Zeist. In 1946 werd hij hoogleraar te Amsterdam.

Prof. Van Niftrik is vooral in brede kringen bekend geworden door zijn talrijke tijdschrift-artikelen, korte geschriften en boeken. Zijn *Kleine Dogmatiek* haalde vijf drukken, wat in een klein land als Nederland met zijn beperkt taalgebied zeker opmerkelijk mag heten. In 1951 publiceerde Dr. Van Niftrik *Zie, de Mens*, waarin hij zich uitvoerig bezig hield met de plaats van de mens in de theologie van Karl Barth, een onderwerp, dat in Gereformeerde kring door Ds. M. P. van Dijk twaalf jaar later ook werd behandeld onder de titel *De mens in het gebeuren van de Godsopenbaring*.

Van zijn meer recente boeken noemen we o.a. *De Vooruitgang der Mensheid*, (Callenbach, 1966, oorspronkelijk een serie lezingen voor de N.C. Radio V.) en later uitgewerkt in boekvorm. In dit boek behandelt hij o.a. onderwerpen als de oorsprong van het geloof in de vooruitgang, Francis van Assisi, het heil hier en nu, de Verlichting, Rousseau, Christelijk pessimisme: Bilderdijk en Da Costa en zijn slothoofdstuk is gewijd aan de menselijkheid, een rijk boek waarin hij heel wat historische vergezichten opent voor de aandachtige lezer.

Levendig Schrijver

In zijn *Waar zijn onze doden?* (Voorhoeve, 1970) tracht hij een bijbels gefundeerd antwoord te geven op de vragen, die vele mensen voortdurend bezig houden. Een jaar later publiceerde hij, eveneens bij Voorhoeve, *Het bestaan van God in de kentering van deze tijd*, een onderwerp, waarmee Prof. Van Niftrik zich midden in de hedendaagse discussies wierp. Immers, de Godsvraag houdt velen bezig. Kuitert schreef over de realiteit van het geloof, vooral in discussie met hedendaagse Duitse theologen, Sperna Weiland gaf een overzicht van hedendaagse stromingen, daarbij vooral de blik op het Westen richtend. Berkhof, zich in 1960 al

bezig houdend met het onderwerp "God als voorwerp der wetenschap", wijdde tien jaar later weer zijn erudiete belangstelling aan dit onderwerp. En zo heeft Van Niftrik dit ook gedaan, levendig, bewogen, en wel gedocumenteerd. Hij wijst in dit geschrift tenslotte op Pascal, een geniaal doch ootmoedig denker die hij naast en tegenover de rationalist Descartes stelt. Pascal, de grote wiskundige werd duizelig in het lege heelal met enkel dode objecten, net zoals later Sartre er misselijk in en van zou worden: *De Walging*.

Toen zo de hele wereld tot object voor het denken en handelen van de mens was geworden, verdween God en dagelijks wordt ervaren hoe gevaarlijk deze situatie kan worden. "De mondige autonome mens buit de hele aarde uit, heeft geen eerbied voor de zee, de lucht de bossen, en de vogels. Hij kent geen ootmoed en geen deemoed meer." "Maar we weten dat wij naar de tijden voor Descartes . . . niet meer terug kunnen.

Toch hebben wij langs deze weg God verloren: de God van het theïsme, ja, maar ook de echte God" (p. 59). Bij Pascal ziet Van Niftrik dan het lichtsignaal, dat wijst naar Jezus Christus, de God. Die mens werd, de vleeswording van het Woord, waarin God en mens samen gaan.

Getuigenis

Prof. Van Niftrik heeft zich de laatste jaren herhaaldelijk en sterk uitgesproken tegen de verhorizontalisering van de theologie, die ook in het kerkelijk leven zulke diepe voren heeft getrokken. Hij deed dit in de hem eigen kring van de Nederlands Hervormde Kerk en publiceerde een "Getuigenis", waarin hij duidelijk stelling nam tegen de vervlakking van het geestelijk en kerkelijk leven. Het "Getuigenis" heeft aan de ene kant vele dankbare reacties opgeroepen, vooral van de zijde van hen die zich om een of andere reden verontrust gevoelen. Doch aan de andere kant heeft het "Getuigenis", dat maanden lang de rubriekschrijvers van heel wat kerkelijke publicaties heeft bezig gehouden, prof. Van Niftrik sterk vervreemd van velen zijner medestanders, vrienden en oud-leerlingen, die bij hem gepromoveerd waren.

Ook Rustpunten

Overigens was die inhoud van het "Getuigenis" bepaald niet nieuw, want prof. Van Niftrik had herhaaldelijk dezelfde dingen ge-

Het Christelijke Leven

(24)

In Hem blijven

We zijn allen vertrouwd met de welbekende woorden van de Here Jezus: "Blijft in Mij, gelijk Ik in u." (Joh. 15:4). Laten we daar een ogenblik over nadenken. Allereerst wijzen deze woorden ons er nogmaals op dat we nooit hoeven te "worstelen" om in Christus te komen, omdat we al in Christus zijn. We behoeven alleen maar te blijven waar we zijn, want het was God zelf die ons in Christus gezet had.

Nu is het voor ons praktische leven van groot belang als we in het geloof zeggen kunnen: "God heeft mij in Christus gezet, en daarom geldt alles wat van Hem waar is, ook voor mij. Ik wil in Hem blijven." Daar wil Satan ons altijd van afbrengen. Hij wil ons buiten Christus zien te krijgen, en ons daar houden als hij kan. In verzoeken, mislukkingen, lijden of beproeving tracht hij ons wijs te maken, door te werken op onze gevoelens, dat wij werkelijk buiten Christus zijn. Onze eerste gedachte is dan: "Als ik werkelijk in Christus was, zou ik niet in deze omstandigheden verkeren." Dan beginnen we te bidden: "O Here, breng mij toch weer in Christus!" En daar gaan we fout. God's uitdrukkelijk bevel is om in Christus te blijven, want dan alleen kan Hij ons bevrijden. Hoe? Wel, wanneer wij in Christus blijven, dan kan God het tegen Satan voor ons opnemen, want dan kan Hij Zijn overweldigend grote kracht — de kracht der Opstan-

ding — in werking doen treden, zodat de feiten aangaande Christus zich in toenemende mate zullen gaan openbaren in ons dagelijks leven, en — waar vroeger de zonde heerste, Rom. 5:21 — zullen we dan de blijde ontdekking doen dat wij werkelijk "niet langer slaven der zonde zijn." Rom. 6:6.

Als wij standvastig op Jezus blijven zien zullen wij ontdekken dat alles wat van Hem geldt, in de praktijk ook waar wordt gemaakt in ons. Doch wanneer we het tegengestelde doen en gaan zien op wat we in onszelf zijn, dan zullen we ervaren dat onze oude natuur zich nog steeds laat gelden in ons leven. Als we in het geloof in Christus blijven, bezitten we alles; als we tot onszelf terugkeren hebben we niets. We gaan zo dikwijls naar het verkeerde adres om de dood van ons eigen "ik" te zoeken. Die vinden we alleen in Christus. We behoeven maar even bij onszelf naar binnen te kijken om te constateren dat we nog "springlevend" zijn voor de zonde. Als we echter in tegenovergestelde richting kijken: naar de Here, dan zorgt God ervoor de "de dood in ons werkt" en wij "nieuwheid des levens deelachtig worden. Dan worden we pas recht "Levend voor God". 6:11.

"Blijft in Mij, gelijk Ik in u," is een bevel gevolgd door een belofte. Dat wil zeggen, er zijn twee zijden aan deze medaille, en de

(Vervolg op blz. 11)

zegt bij talloze gelegenheden. Met name heeft Prof. Van Niftrik waarschuwend woorden gericht aan het adres van de Gereformeerden, die het soms "zo vreselijk druk kunnen hebben met noodzakelijk geachte veranderingen in de wereld". "Het leven van de kerk bestaat niet alleen uit veranderingen, maar ook uit rust. Het leven is niet slechts een pelgrimstocht, maar ook een wonen. Er is niet slechts het wordende, maar ook het blijvende," zo zei Dr. Van Niftrik eens op een congres van reünisten van S. S.R., daarmee waarschuwend tegen eenzijdigheden, die juist in deze tijd in gereformeerde kring gedebiteerd worden. "God zweept ons niet slechts voort," aldus Dr. Van Niftrik, "maar de Here geeft ons ook rustpunten." Bij dezelfde gelegenheid waarschuwde hij voorts dat dit aspect vooral niet verwaarloosd moet worden. "Het Woord Gods heeft onder ons gewoond, het Woord is vlees geworden." Dr. Van Niftrik betreurde het vooral dat sommige jongere gereformeerde theologen een wat hooghartige minachting voor het verleden aan de dag legden. "Het zou verschrikkelijk zijn als de gereformeerden zo meegesleurd worden door de stormvloed van de futurologie (het nieuwe, het komende) dat ze hun geestelijk bezit zouden gaan verwaarlozen."

Evangelie Centraal

In velerlei toonaarden heeft Dr. Van Niftrik zich met hedendaagse problemen bezig gehouden. In zijn boek *Waar zijn onze doden?* stelt hij met spijt vast dat van de kerk vaak een caricatuur wordt getekend. Men betoogt in de moderne theologie dan uitvoerig dat de kerk ook iets te zeggen heeft over de problemen van staat en

maatschappij . . . Als de kerk kerk is, dan spreekt zulks vanzelf, zeker voor de buitenwereld, die tegenwoordig eerst door lange betogen daarvan overtuigd moet worden.

Als het Evangelie van Christus centraal staat, zo zei Dr. Van Niftrik in zijn boek, komt ook de naaste in het gezichtsveld. In de geschiedenis is dat duidelijk gebleken door de activiteiten van de zending, al dan niet onder inspiratie van het piëtisme. Is de kerk echt zo zelfzuchtig, alleen bedacht op eigen zieleheil? Hebben alle critici zich wel eens op de hoogte gesteld van de bedragen, die jaarlijks door dat achterlijke en conservatieve kerkvolk worden bijeengebracht, o.a. ook om de experimenten der critici mogelijk te maken? Is het waar, dat de kerk alleen maar een organisatie ter cultivering van religiositeit en vroomheid is? Het liefdeloze welbehagen, waarmee sommigen in onze dagen de afbraak van het kerkelijk leven constateren, schreit ten hemel (p. 87-8 *Waar zijn onze doden?*)

"Wij kunnen niet genoeg herhalen, dat wij niet protesteren tegen de maatschappelijke en politieke geëngageerdheid als zodanig, omdat wij die geëngageerdheid met het Christelijk geloof als gegeven erkennen. Wij protesteren echter als het gevaar dreigt dat het christelijk geloof in die geëngageerdheid zou opgaan. Het lijkt er op alsof het haast onchristelijk en onbijbels zou zijn nog bezig te zijn met het eigen heil en de eigen zaligheid. Het lijkt er tegenwoordig op of Jeremia en Amos en zelfs Jezus beter verstaan zijn door Marx en Marcuse dan door Augustinus en Calvijn" (p. 90).

REV. A. VELTHOEN

één kan niet zonder de ander. De belofte: "Ik in u" vloeit voort uit ons "blijven in Hem". We moeten op onze hoede zijn dat we ons niet al te bezorgd maken over de belofte: "Ik in u" en zodoende teveel op onszelf gaan zien. Laten we liever meer op het bevel letten: "Blijf in Mij", en de vervulling van de belofte maar aan God's zorg overlaten. En we kunnen er zeker van zijn dat Hij zijn beloften nakomt.

We kunnen dit verduidelijken in contact met de elektrische centrale, en dan geeft ze licht. Zo moeten wij ook in onze wandel met God voortdurend met Christus in contact staan. "Blijf in Mij, gelijk Ik in u," is de Goddelijke volgorde. Het geloof in de objectieve feiten maakt deze subjectief waar. Zoals de Apostel Paulus het zegt: "Wij allen, ... de heerlijkheid des Heren aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd" (2 Cor. 3:18). Ditzelfde principe geldt voor het vruchtdragen: en nu moeten wij daar blijven.

"Wie in Mij blijft, gelijk Ik in hem, die draagt veel vrucht" (Joh. 15:5). We trachten niet vruchten te "produceren", of ons bovenmate bezorgd te maken over de reeds geproduceerde vruchten. Onze taak is om steeds op Jezus te blijven zien, en dan zorgt Hij er wel voor dat Zijn Woord in ons wordt waar gemaakt.

Hoe kunnen we in Hem blijven? "Uk Hem is het dat gij in Christus zijt". 1 Cor. 1:30. God zelf heeft ons in Christus Jezus gezet, en nu moeten wij daar blijven.

Wij moeten ons niet van onze plaats laten dringen. Laat u nooit wijsmaken dat u niet in Christus ben. Zie op Jezus, en zie uzelf altijd in Hem! Blijf in Hem. Rust in het feit dat God u in Zijn Zoon heeft ingelijfd, en leef in de stellige verwachting dat Hij Zijn werk in u voleindigen zal. Het is Zijn zaak om de heerlijke belofte van Rom. 6:14 in u waar te maken: "Want de zonde zal over u niet heersen."

B. Boulogne.

VOORTMAN - the name you can trust for quality.

Voortman's almond pastry rings and almond bars are made with selected ingredients; combined with the Voortman know-how, has made it an outstanding delicacy for the holiday season.

It is truly the finest in baking

Boekbespreking

Dr. H. Mulder.

JAKOBUS EN DE OUDSTEN IN DE BOEKEN VAN LUKAS

Uitgeverij Ton Bolland.
Amsterdam 1972.

Dit boekje (90 bladzijden; de prijs is me niet bekend) is geschreven door de bekende eertijds Delftse predikant dr. H. Mulder, een broer van ds. L. Mulder van Lethbridge; sinds 1968 is dr. Mulder wetenschappelijk hoofdmedewerker aan de Theologische Faculteit van de V.U.

Het verscheen in dit jaar als eerste deel van een nieuwe reeks van EXEGETICA, een serie van Oud- en Nieuw-Testamentische studiën, waarvan de uitgave sinds enige jaren onderbroken was. Het is zeer te waarderen, dat Nederlandse geleerden van verschillende kerken samenwerken (de redactie bestaat uit leden van de Herv., Ger., Chr. Ger. en Vrijgemaakt-Gereformeerde Kerken) om detailstudies te publiceren over teksten of onderwerpen uit de Heilige Schrift.

Dr. Mulder koos tot zijn studie-objekt een minder bekende figuur uit het N. Testament, nl. Jakobus, de broeder des Heren, zoals hij hier en daar even om de hoek komt kijken in het Evangelie van Lukas en in de Handelingen der Apostelen. Het blijkt dat Lukas

deze man niet ten voeten uit getekend heeft, hoewel hij een eersterangs rol speelde in de Jeruzalemse kerk. Bovendien betreft de auteur in zijn overwegingen de plaats van de oudsten of ouderlingen in die kerk, die ook eigenlijk zonder enige aankondiging ten tonele verschijnen, en die dr. Mulder rondom de figuur van Jakobus groepeerde.

Omdat Schriftgegevens hier schaars zijn, beweegt deze studie zich eigenlijk op het randgebied van Bijbelstudie en Kerkgeschiedenis; de auteur beroept zich herhaaldelijk op buiten-Bijbelse gegevens, met name op het getuigenis van Hegesippus aangaande Jakobus zoals dat bij de oudste schrijver van een kerkgeschiedenis Eusebius wordt aangetroffen, en op mededelingen van Josefus.

Zoals ook uit andere geschriften van dr. Mulder blijkt is hij in de periode die hij beschrijft volkomen thuis; enige jaren geleden verrijkte hij ons met zijn zeer interessante Geschiedenis van de Palestijnse Kerk (tot 638), (verschenen in Kok's Boeketreeks); reeds toen schreef hij vrij uitvoerig over het onderwerp, waarover hij nu een detailstudie publiceerde; alleen betrof hij toen ook even de Brief van Jakobus in zijn beschouwingen (a.w. blz. 34 en 35), waarvan hij zich nu angstvallig onthouden heeft.

De kern van dr. Mulder's betoog is, dat Jakobus, de oudste broer van Jezus, en daarom de wettige erfgenaam van de troon van David, langzamerhand een positie van gezag verwierf in de eerste gemeente, die nog boven die van Petrus uitging; dat hij ook onder de Joden als Nazireër een man van grote invloed was; dat de oudsten, die hij om zich heen verzamelde, ook of Nazireërs waren of strenge geloften hadden afgelegd; en dat Lukas van zijn optreden en invloed slechts zijdelings melding maakt, omdat het spoor van Jakobus een doodlopend spoor was: het Evangelie moest niet op een Joodse wijze in Jeruzalem blijven hangen, maar worden voortgestuwd naar de einden der aarde.

Dit kort overzicht moge volstaan; er is veel meer te vinden in dit boekje dan wat ik in deze recensie kon samenvatten; het moet woorden gezegd dat dr. Mulder zijn betoog van stap tot stap zeer zorgvuldig heeft opgebouwd. Er moet aan worden toegevoegd, dat meermalen het door hem met grote voorzichtigheid beweerde een min of meer hypothetisch karakter draagt. Hij kan het misschien aannemelijk maken, maar niet bewijzen, dat de oudsten niet gekozen zijn onder leiding van de apostelen (blz. 21); hij onderstelt, maar kan niet bewijzen, dat de broeders van Jezus bij het kruis aanwezig waren en daar tot bekering kwamen (blz. 29, 33); hij suggereert, dat de aanwezigheid van Maria en Jezus' broeders in

A TOURIST DOES GOLGOTHA

by gerrit achterberg/tr. stan wiersma
92 pages, \$2.65/Dutch and English edition
(a Being publication)

order early from
SPEELMAN'S BOOKHOUSE LTD.
10 GOLFDOWN DRIVE REXDALE, ONTARIO

de kring der gelovigen na de opstanding het perspectief openende van een vereniging van de hele koninklijke familie rondom de persoon en het werk van Jezus Christus en de vraag opriep: "Had Jakobus (toen Jezus speciaal aan hem verscheen) misschien instructies gekregen voor een toekomstige taak?" (blz. 41) Hij verklaart, dat de prediking van Stefanus bij Jakobus bezorgdheid wekte (blz. 55), zonder dat de Schrift hier iets van zegt; dat Jakobus oudsten om zich heen vergaderde naar het voorbeeld van Jezus, toen deze Zich 12 discipelen verkoos (blz. 57) en dat de apostelen er geen behoefte aan hadden oudsten aan te wijzen (blz. 62). Ook de vergelijking van Jakobus en Johannes als Nazireërs is m.i. speculatief (blz. 71), vooral ook omdat de gegevens aangaande Jakobus' Nazireaat niet aan de Schrift, maar aan Hegesippus ontleend zijn. De schrijver waagt het zelfs van Jakobus' "luchtkastelen" te spreken, die bezweken met de muren van Jeruzalem (blz. 83).

Het moge blijken uit de door mij gemaakte kanttekeningen, dat

de schrijver op een interessante wijze een minder in het oog lopende figuur uit het N.T. voor het voetlicht haakt; en het moet voetstoots worden toegegeven dat de hoofddlijn van zijn betoog, nl. dat het samengaan van Jodendom en Christendom in de lijn van Jakobus een doodlopende weg was, volkomen juist is. Hoewel de zeer interessante vraag, of in de huidige tijd Christenjoden in Israel zich niet zouden kunnen rechtvaardigen met een beroep op Jakobus, wanneer ze aan sommige Joodse gebruiken vasthouden, niet door de auteur gesteld wordt.

Louis Praamsma.

SUPREME COURT OF CANADA UPHOLDS TAX EXEMPTIONS OF MENNONITE HOME

OTTAWA, Ont. (EP) — A decision by the Supreme Court of Canada in a case involving a home for the aged maintained by the Mennonites is expected to help one-fourth of the denominationally-run homes in Ontario.

The 32 decision held at Stouffville, Ont., Parkview Home, operated by the Mennonite Home Association, is exempt from municipal taxes under the provincial assessment act.

Justice Wishart Spence, who wrote the majority opinion, said there was no doubt that the home is "conducted on philanthropic principles and by the provisions of its charter it could not operate for profit or gain."

Lawrence Crawford, director of the Ontario government's homes for the aged branch, said he was delighted with the decision. Some 75 per cent of Ontario's church-oriented homes are not subject to municipal taxes. The rest have been awaiting a decision in the Parkview case. Some have been withholding tax payments.

KOREAN MISSIONARY DESIGNS SOLAR OVEN

(Grand Rapids) The Rev. Theodore Hard, missionary of the Orthodox Presbyterian Church in Pusan, Korea, has recently designed a new solar oven. The instrument, which is intended for use especially in Korean villages, heats the food exclusively from the rays of the sun. Mr. Hard has produced a number of models in his spare time over the past years and has recently experimented with one having large vanes that produce temperatures to 420 degrees F. By inserting a metal sleeve through which water circulates, becomes heated and then is conducted to an insulated storage tank on the outside of the solar oven, he has heated a 10 gallon tank of water to 115 degrees F. The oven is large enough so that nine different dishes can be cooked satisfactorily at the same time.

Mr. Hard was recently encouraged with the prospect that the oven can be produced in Korea from available materials on a large scale. A technical high school which received scholarship money from the United States, has offered to assist in the project. Korea has a severe shortage of fuel and it is forbidden by law to cut down trees. The solar oven therefore could be a real asset — when the sun is shining brightly. (RES)

De KLM heeft deze winter een laag tarief voor U, ook als U slechts één week wegblijft !

Tussen 1 november en 15 december 1972 en tussen 5 januari en 1 april 1973 biedt de KLM een splinternieuw tarief aan voor een verblijf van 1 week. Tezamen met de bestaande tarieven voor een langer verblijf

(die het hele seizoen geldig zijn), heeft U nu een ruime keus van mogelijkheden tegen een speciaal laag tarief naar Nederland te vliegen:

Hier volgen een paar voorbeelden:

"Economy" klasse tarieven

Reisduur	Montreal naar Amsterdam	Toronto naar Amsterdam
3 tot 6½ weken	vanaf \$214	vanaf \$232
2 tot 3 weken	vanaf \$361	vanaf \$399
Nieuw! 1 week *	vanaf \$214	vanaf \$252
speciaal jeugd tarief (leeftijd 12 t/m 25)	vanaf \$200	vanaf \$215

* Plus minimaal \$71 land arrangementen. Minimum 10 passagiers.

Het nieuwe tarief is van toepassing als U een van de aantrekkelijke tour arrangementen aankoopt uit het "8-Day Break-Away" programma van de KLM. Mocht U het overwegen even vlug voor een week over te wippen, dan is het in Uw voordeel Uw reisbureau of de KLM naar de brochure "The 8-Day Break Away" te vragen. U zult er geld mee besparen!

De vermelde tarieven voor langer verblijf in Nederland zijn U waarschijnlijk welbekend. Zij variëren enigszins naar vertrekdatum en datum en U doet er goed aan Uw reisbureau of de KLM te

raadplegen. Onthoudt wel dat alle KLM tarieven in de herfst, winter en vroege lente het goedkoopst zijn.

ESSENTIALS

Dear Mr. Editor:

I would like the following published in Calvinist-Contact in reply to the article of Rev. Vriend "Education, our Community's No. 1 issue" which appeared in C.C. of Sept. 11. In it, Rev. Vriend dramatized the split in the churches because of the Chr. school and wonders "How can we find each other again?"

Not only in Edmonton are congregations divided and Rev. Vriend is rightly disturbed about it, for this is against the Lord. Jesus prayed especially for unity among His followers; this indicates the seriousness of division; we certainly sin if we continue in it.

Are we divided over essentials? What are essentials? Essential is: "Love the Lord thy God with all thy heart, mind and strength, and thy neighbour as thyself, on these two commandments the whole law hangs and the Prophets." In John 15 Jesus commanded His followers to love each other. This was not an advice but a command which we have to obey.

Do we? Apparently not, for if we did, we would be more like the first Christians, there would not be a split among us, then only could we identify with David in Psalm 119 where he expresses his love for the Lord and His commandments, and with Asaf in Psalm 78 where he is looking forward to the opportunity to tell the children about the Greatness of the Lord, our homelife would be a liv-

ing example for our children and the most impressive education they ever will get.

Alas, it is not that way, we do not obey the Lord's commands and consequently are divided over the question "What is essential?"

The reason is we do not distinguish between the Lord's commands and man-made rules and institutions. The Lord's commands must have priority and if we fail to obey them, not loving each other, we certainly have no right to demand the help of others to achieve our objectives.

If, on the other hand, we make an honest effort to live for the Lord, love Him above all, and our neighbour as ourselves, our issues lose much of their importance, yes, so much so, that we will not risk a division of the congregation for them.

The answer to the question how

can we find each other again is simple. We have to change our attitude and practise Jesus' command to love each other. If we do that with all our heart, mind and strength, praying for God's help, we will succeed.

Yours truly,

M. De Jong

Stirling, Ont.

Comment: There is much in this letter with which I agree. Indeed, our Lord's command that we love Him with all that we have and that we love our neighbour as ourselves is central.

There is also much in this letter which puzzles me. The main question that arises in my mind is this: according to our brother, is the day-by-day training of our covenant-children to take place in the light of this central command, and

the jealous love of God that speaks in the command, or can this day-by-day training be entrusted to those who are strangers to the Kingdom of God? A second question: when successive Synods of our churches, acting under the prayed-for guidance of God's Spirit, agree that public schools generally are ill-suited as training-centres for the disciples of Jesus Christ, then may ministers and members of our churches act as if the question of their children's training in school is still wide-open? A third question: does our brother regard the direction and spirit in which our children are educated twelve years in a row and thirty hours a week as belonging to the essentials of Kingdom-living or are they non-essential? Further, would he be in favour of sending out adult members as missionaries into the world if those adult mem-

bers had no sense of being called to serve as missionaries in that world? If not, is it responsible for Christian parents to send out their non-adult children as witnesses into a non-Christian world if those children have neither the sense of calling nor the ability to be discerning educational witnesses of Jesus Christ?

It is true, we must distinguish between the Lord's commands and man-made institutions. But when we translate the Lord's commands into historically meaningful decisions, we find them heavy with direction for human institutions. So heavy in fact that they force us to choose between one school system and another. What I miss in the letter of our good brother is plain talk on the concrete issue before us as a Reformed community.

John Vriend

Marriage Gone Sour?

by Leighton Ford

write prescriptions for an ailing marriage."

Statistics back Dr. Curtis up. Nationally there is now one divorce for every four marriages. But when the husband and wife are Christians and have a family altar where they read the Bible and pray together, only one out of one thousand marriages ends in divorce. Apparently, God makes a difference in marriage.

The only statement about marriage in the Bible, which is repeated four times, I believe tells us more about this union than a whole shelf of many modern marriage manuals. To sum up the story of creation the Scripture says that God has made woman as a partner equal to man and "therefore a man leaves his father and his mother and cleaves to his wife, and they become one flesh." (Genesis 2:24) When asked about divorce in Matthew 19:5 and Mark 10:7, Jesus recalls this same statement. Finally, when Paul is talking about marriage in Ephesians 5:31 he also quotes this sentence and says, "I take it to mean Christ and the Church."

The four times in which this statement occurs are significant—when talking about the way God meant things to be (in creation); about the way men have messed things up (as, for instance, in divorce); and the way God can put things right (through Jesus Christ).

I've been tremendously helped by the book, "I Married You," written by Walter Trobisch, who has spent much of his life as a missionary in Africa. He shows how these words of God apply to every culture, and points out that marriage as God planned it has three parts. First, marriage is a leaving, "a man leaves his father and mother..." This is the legal, public side of marriage that can never be just a private affair. God intends the home to be the basic unit of the community, so there's no marriage without a wedding that says: now this couple is leaving one home to begin another. The outward ceremony is the sign of the inward reality.

Marriage is also a cleaving. A man "cleaves to his wife..." and she to him. This is the personal or "romantic" part. But "cleaving", which means to stick to or be glued to, implies more than just "romantic love". This is a love which has stopped groping and has become a decision made by two persons. It also means that a husband and wife are to be closer to each other than children, friends or job.

Marriage involves one more thing: the two become "one flesh". The physical part, the sexual union, between a man and wife, is as important to God as the legal and love aspects. Never forget that God created sex and that sexual intercourse at the right time, in the right place, with the right person is beautiful to God!

A happy marriage must have all three: the leaving, the cleaving and the one flesh. Marriage gives and receives from love, love gives and receives from sex, sex gives and receives from marriage. Sex without love can be desperately insecure; love without sex can be terribly unfulfilled; and marriage without love and sex is like an empty tent. Walter Trobisch points out that God's will is the interplay of marriage, love and sex. Whatever brings them together is in line with God's will; whatever drives them apart is out of line with God's will.

If your marriage is like an empty tent, the problem may be in one of these areas. Perhaps it's in the leaving. Just as a baby's umbilical cord has to be cut or the infant won't grow, so a marriage can't grow until a clear separation from the family takes place and any inner emotional dependence on in-laws has gone. Or perhaps your problem is in the cleaving area. Other things — job, children,

friends, material things — have come first and communication with your partner has broken down. Love is something that has to be worked at to stay alive! Cleaving also means accepting each other as we are. A successful marriage takes two good forgivers — who can accept and forgive as God accepts and forgives us. Remember, it's up to you to love your husband or wife, not to change them. Let God do the changing!

Or the problem area may be that of one flesh. Many marriages break down because they are unfulfilled in the physical fellowship, sometimes even when there is real love and affection. Often guilt is the cause. Sometimes parents have passed on to their children the mistaken feeling that sex is something to be ashamed of. Or perhaps premarital sex by one or both partners causes feelings of guilt, jealousy and suspicion. The only answer here is deep and genuine forgiveness—forgive your parents for their wrong ideas of sex, just as God will forgive you for any past sex sins you confess to Him. Then, forget the past and move on!

The most important thing of all is to have the living God, the designer of marriage, at the centre of your heart and home. He will come there through Jesus Christ if you'll invite Him in. I guarantee: it may not be easy, but He will transform your life and your marriage. No matter how many people live in your home, there should always be one more, that unseen visitor who is Christ. Does He live in your home?

CROSSWORD

Answer

ACROSS

- 1. Letter
- 4. Shinto temple
- 7. Recline lazily
- 8. Sprites
- 10. A and H
- 11. Circular
- 13. S-shaped molding
- 14. One-horse sleigh
- 15. Apron top
- 16. Patience of
- 17. Rough lava
- 18. Beetle
- 20. Singer Nelson
- 22. Vegetable
- 24. Black
- 26. Young lion
- 29. Negative reply
- 30. Marry
- 31. Lyric poem
- 32. Lake, Ore.
- 35. Embraces
- 36. Employs
- 37. Stephen Vincent, poet
- 38. Poker stake
- 39. Grampuses
- 40. Over (poet.)
- 41. To the right!

DOWN

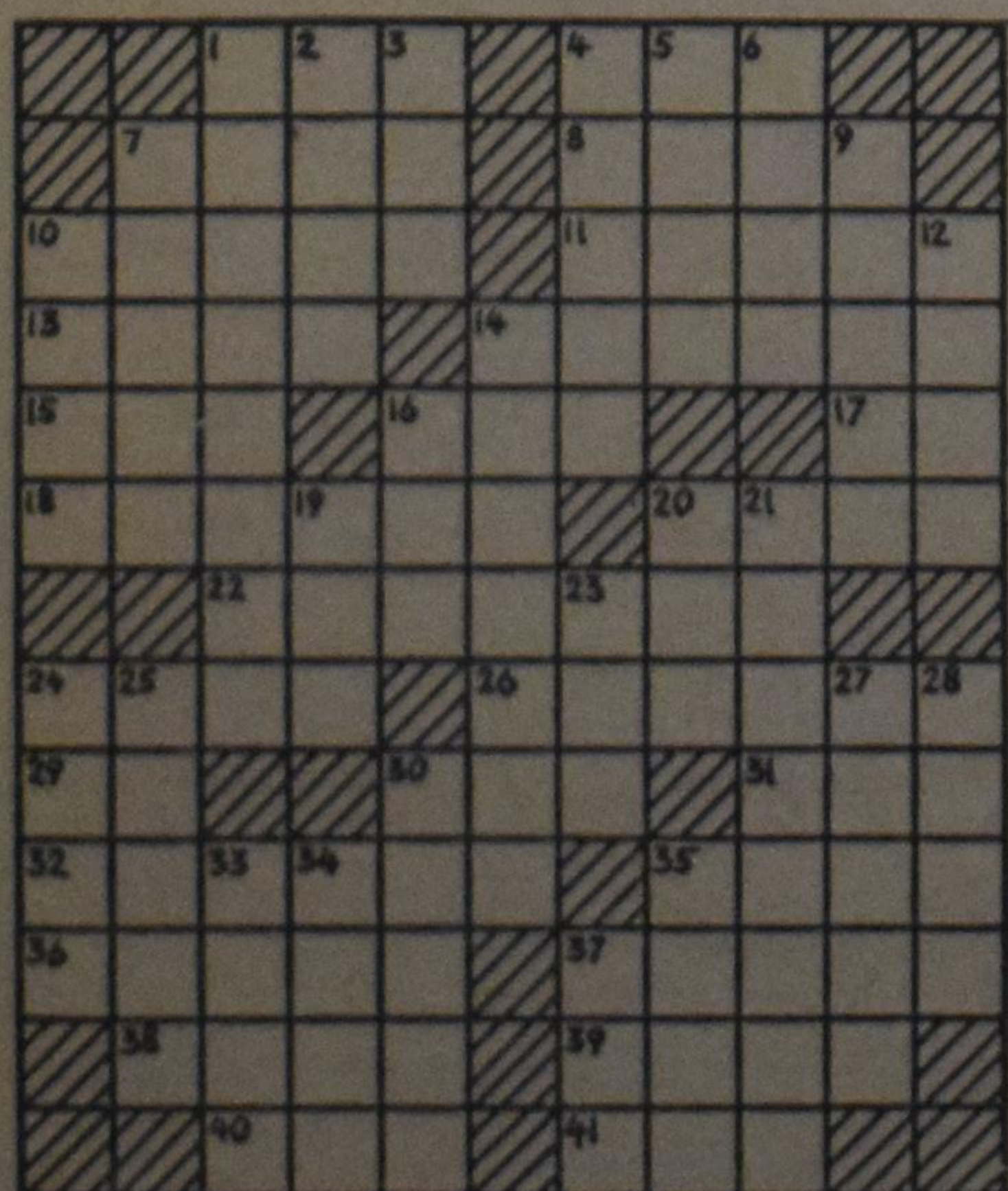
- 1. A retort (slang)

German river

- 2. German river
- 3. City trains
- 4. Bush
- 5. Derisive shout
- 6. Touch end to end
- 7. Reasoning
- 9. Sam, golfer
- 10. Hope and Cummings
- 12. Strong, low cart
- 14. Shoemaker
- 16. Poke

Beam

- 19. Beam
- 20. Self
- 21. Stigmatize
- 23. Help
- 24. Small distance
- 25. Under-shot water wheel
- 27. Borders
- 28. Trial
- 30. River flowing into North Sea
- 33. River (It.)
- 34. Tete-a-tete
- 35. In this place
- 37. Fen

Do not wait to get painful hemorrhoids, prevent rectal discomfort by using a Portable

SANI-BATH - Bidet.

The SANI-BATH - bidet has been found to be extremely helpful to women with heavy discharge — from whatever cause, and for irritations of the ano-rectal perineal area without using any ointments.

Now, you can have a Portable SANI-BATH - bidet for \$67.50

FITS SMALLEST BATHROOM — NO SPECIAL PLUMBING NEEDED

One year unconditional product guarantee

SANI-BATH is also available in leading plumbing, hardware and department stores.

For more information call (416) 533-3309, from 8:00 a.m. to 9:00 p.m., Monday through Saturday, or write:

SANI-BATH MFG. CO.

P.O. Box 310, Stn. E., Toronto 4, Ontario.

NAME

(please print)

ADDRESS

CITY

PROV.:

TEL.

- ☐ Send me more information.
- ☐ Have a representative call.

FROM THE DESK OF REV. J. D. TANGELDER

How should death be faced? If you were on the verge of death would you welcome the doctor's efforts to keep you alive? In our technological society you can find patients in hospitals about whom you ask: "Are they dead or alive?" What is life and what is death? What do you think about the Cryonics Society of California which believes that "If civilization endures, medical science should eventually be able to repair almost any damage to the human body, including freezing damage and senile debility or other causes of death. Hence we need only

to have our bodies, after we die, stored in suitable freezers." We must face the fact that death comes to all of us. Death remains a strange and awesome reality. Death is a symbol of many things. A doctor may see death as a symbol of a lost battle. The composer Berlioz, whose sister was facing death while suffering intensely because of cancer, cried out: "Is there then no doctor in the whole world who can end this torture?" An understandable question; but to understand is different than to approve. Life is a gift and nobody has the right

to take the life of someone else. The idea of euthanasia (mercy killing) is unacceptable to me as a Christian. We must also recognize that man cannot be trusted with such a responsibility. This position is supported by the experiences in Stalin's Russia and the concentration camps in Nazi Germany. Life is a gift and a doctor should do his utmost to keep a patient alive. However, this should not be done at all cost. When we do this we lose sight of priorities. "Medicated survival" through drugs or apparatus is not necessarily the best possible solution. A medical doctor wrote: "Our preventives on death are horrible distorted to say the least. We seemed little concerned about the child in Africa or South America who will never reach adulthood because of lack of simple food. Our concerns with the Viet Nam war have directed themselves mostly to the moral or

immoral issues of the war and little with the thousands of young people who will die or be maimed for life as a result of it. In contrast, a man over sixty will often be maintained as alive with every available medical skill at any price, merely to put off dying by a few hours, a few days, a month, or some years at best." Shouldn't we re-think what we must do to relieve the need of those who don't even have the basic medications for malaria and where malnutrition breeds disease? I am treading on difficult ground, but I do believe that a doctor's duty is not to keep someone alive at all cost. It is his duty to relieve the suffering of an incurable patient. We have the right to live, but also the right to die, in dignity. As a Christian I do view death not just as a biological event. Life in the biological sense does not have the highest value. I don't accept the axiom — dead is dead. When the patient is incurable he should have the right to know the truth about his condition and prepare himself for the event of death. A patient should have the opportunity to ready himself for his final moments. We should show so much respect for others as human beings that we recognize each other's right to die in dignity — at the right time, right according to God. A Christian knows that death is not the end of life. Far from marking the end, it marks the beginning of a fuller and deeper life than can ever be known on this side of the grave. One day I shall know that sickness and death will no longer be a part of our daily struggle. Death has been overcome by Christ. "Our citizenship is in heaven." Our life is very meaningful here; but the full and perfect life is ahead. We have a right to live. But let us please leave also with the right to die in dignity." I am not tired of my work," wrote Adoniram Judson the great Baptist missionary to Burma, "neither am I tired of the world; yet when Christ calls me home I shall go with the gladness of a school boy bounding away from school. Death will never take me by surprise; I am too strong in Christ."

The World Around Us

AMERICAN-SOVIET RELATIONS

There has been a great deal of activity between Washington and Moscow this year; one could easily get confused in all the treaties and agreements that have been signed. The Lend-Lease debt of the Soviet Union has been settled, billion dollar trade agreements have been signed, grain has been sold and the question of whose ships are to carry the grain has been agreed upon. The Moscow meetings in May resulted in treaties concerning co-operation in the areas of ecology, science and medicine, a joint space project by 1976, the cessation of harassment of one another's ships at sea, and an agreement to begin to limit the development of specific types of nuclear weapons.

The list is impressive and newspapers have been busy speculating whether the era of peaceful coexistence will give way to the era of partnership in commerce, arms limitations, and ensuring peace in the world. There is little doubt that the present relationship between the two super powers is very much more cordial than during the cold war period of the fifties and early sixties. Whether the two countries have really changed their opinion about each other is not very likely, however. It is probably more apt to say that both sides have finally obtained some common sense and are adopting a more reasonable attitude.

It never made very much sense for the United States to tie business dealings to ideology or political recognition (as was the case with China). For a capitalist, business is business, and whether the other person holds different ideas has never meant that therefore one could not sell to him or buy from him if this was to one's own advantage. The United States is finally living up to this old capitalistic creed and is now willing to trade with the Soviet Union. For the Soviets the trade pact also makes sense. This year they had a very bad drought and they are short of grain; the United States is willing and able to supply it and consequently both sides are happy. For years the USSR has been dealing with Western Europe and some of the deals (such as the car and truck plants built by Fiat) have been very useful for the Soviet Union. Other advantageous transactions could be made with the Americans, so once again it is useful for both sides to engage in commerce.

Co-operation in space is only logical since they are the only two countries engaged in manned space exploration. The cost is high for both, and the dangers for the astronauts still great. It therefore makes sense that the two powers co-ordinate their plans and equipment making rescue in space possible.

The agreement to limit the development of specific types of nuclear arms sounds impressive but is hardly the first step toward total disarmament. Although certain types of nuclear arms are to be limited, others are to be permitted to increase. Henry Kissinger, one of the major architects of the agreements, has noted that this aspect is likely to result in an expansion of nuclear weapons in areas not covered by the agreement. The size of the United States defence budget, as demanded by President Nixon, indicates that there is no cut back in military spending. The same is true for the Soviet Union.

It is still too early to say whether the Moscow treaties have been the start of greater United States-Soviet co-operation and détente.

A Pravda editorial in May spoke of the solution of problems between the United States and the Soviet Union on the basis of negotiation and co-operation and stated that an "improvement in Soviet-American relations is possible and desirable." But about six weeks later the International Herald Tribune reported Party Secretary Leonid Brezhnev talking about "an intensification of that (ideological) struggle" with the West. It is perhaps not fair to accuse President Nixon of making trips to Moscow and Peking solely as an election issue, but the fact nevertheless remains that all his headline catching trips have been taken in an election year. It seems rather hard to believe that there was no possibility of talking to the Russians or Chinese before this time.

The more cordial relations between the super powers does not negate the fact that they are still engaged in a major conflict for power and influence. Negotiations have succeeded — and will no doubt continue to take place — on questions where both sides see some type of negotiated settlements as preferable to continued conflict. But the struggle for influence in various parts of the world continues.

In Western Europe the Soviet Union has made some gains through the trade agreements signed with West Germany and a settlement on Berlin. The United States, on the other hand, has lost much good will because of its unilateral decision to place a 10 per cent surcharge on United States imports in August 1971, and the still unresolved currency question. In the Middle East the Soviet Union has lost influence when its troops and technicians were expelled from Egypt. On the Indian sub-continent the Russians posted gains when they supported India in the war against Pakistan over Bangladesh, while the United States lost a great deal of influence through its support of Pakistan. The Soviets seem to have lost a great deal of power and influence in Southeast Asia. They did not prevent President Nixon's visit to Moscow after the Americans mined the harbours of North Vietnam. Nor have the Soviets made any attempt to send in mine sweepers to clear the harbours. In contrast, the Soviet Union has recently been quite active in Latin America while the United States has been somewhat less than successful in that area.

What it all amounts to then is that both super powers are continuing their policies of power and control in various parts of the world, but that they have less direct conflict with each other. The near future is not likely to be any different.

True détente, however, can only be possible when both sides — particularly the Soviets — are willing to recognize one another's right to exist and to seek to achieve basic interests. As long as either country believes that its welfare can be assured only at the expense of the other — and ultimately only by the destruction of the political and social system of the other country — détente is not possible. Adjustments may be made, compromises accepted, trade agreements signed, but everything will be on a short-term base only. As things stand now, American-Soviet relations, although they have improved over the past two decades, are still based primarily on short-term compromise.

J. J. Bout

USE THE BANK YOU OWN... and SAVE!

Share the benefits of our
Credit Union:

- ★ SAVINGS and LOANS with Free Life Insurance
- ★ MORTGAGE LOANS
- ★ TERM DEPOSITS at highest interest rates
- ★ PERSONAL CHEQUING ACCOUNTS

NETHERLANDS
(HAMILTON)
CREDIT UNION LTD.
P.O. Box 545, Hamilton, Ont.
Tel. 389-7125
Friday Nights 7.00-9.00
448 Brant St.,
Burlington, Ont.

VAN'S MOVING & CARTAGE LTD.

J. Vander Wal, President.

- TRUCK LEASING
- TRACTORS AND TRAILERS
- STAKE TRUCKS

68 Broadview Ave.,
TORONTO 8, ONT.
Tel.: 366-1586-7-8

HOMELITE XL-12

Saves time, saves work

Weights only
12 lbs (less bar
and chain)

MANUFACTURERS OF FINE SAUSAGES

R. Denninger Limited

FOODS OF THE WORLD

284 King St. E., Hamilton — 528-8468 • 701 Guelph Line at Prospect, Burlington — 639-0510
740 Upper James St., Hamilton — 389-4113 • Lloyd D. Jackson Square, Hamilton — 525-9641

FAMILY

Announcements

Standard Rates

Birth announcements	\$5.00
Marriage and Engagement announcements	\$7.00
Anniversary announcements	\$8.00
Notifications of death	\$7.00
Notes of thanks	\$5.00

Send your payment together with your ad to:

Calvinist-Contact
Box 312, Station B,
Hamilton, Ont.

Thankful to our Lord we joyfully wish to announce the final adoption of

MARLENE LORRAINE

Born January 29, 1972.

A sister for Michael and Carol-Ann.

Syd & Joanne DeBoer.
R.R. 1, Copetown, Ont.

Praise the Lord
for the life of

HARVEY BERNARD

son of
Harmen and Betty Boersma,
brother to
Gerald
Jeanette

Born Oct. 31, 1972.

R.R. 1, Maidstone, Ont.

With joyful hearts we announce the birth of our fifth child, a son,

PHILIP MARK

A most welcome brother for Peter, Lisa, Paul, and Lianna.

Peter and Lydia Demik,
nee Van Delft.

171 Seneca Ave.,
Hamilton 80, Ont.

Andy and Diane Regnerus thank God for the safe arrival of their daughter

DENISE AUDREY

on November 9, 1972.

A sister for Allan, Brenda, and Colin.

R.R. 1, Millgrove, Ont.

Mr. and Mrs. Bob C. Van Ryn of Grimsby, Ont. are pleased to announce the forthcoming marriage of their daughter

SHIRLEY

to

Mr. SIDNEY PASMA

son of Mr. and Mrs. S. Pasma of Cameron, Ont., on Saturday, November 18, 1972, at 3 p.m. in the Mountainview Christian Reformed Church of Grimsby, Ont. Rev. J. J. Hoytema officiating.

Future address
236 Queen St. E., Hespeler, Ont.

Mr. and Mrs. Joe Nystad and Mr. and Mrs. Philip Van Der Veen are pleased to announce the forthcoming marriage of their children

VERONICA and ANDY

on Friday, December 1, 1972 at 7 p.m. in the First Chr. Ref. Church in Calgary, the Lord willing.

Rev. H. Wildeboer will be officiating.

"No one can ever lay any other real foundation than that one we already have — Jesus Christ."
I Cor. 3:11.

We like to say thank you to all those who remembered us at the occasion of our 50th wedding anniversary.

MR. and MRS. KLAAS BOS

R.R.1, Forest, Ont.

1932 1972

Soli Deo Gloria

Zo de Here wil hopen we op 1 Dec. met onze ouders

ALBERT HARTHOLT

en

**RIEMKJE HARTHOLT-
VAN SCHEPEN**

hun 40-jarige echtvereniging te herdenken.

Dat God hen nog vele jaren voor elkaar en ons wil sparen is de wens van hun dankbare kinderen en kleinkinderen.

Brampton, Ont.

Annie Broekema-Hartholt
Dick Broekema

Jimmy, Albert, en Renee

Kitchener, Ont.

Bonne Hartholt
Nellie Hartholt-

Van Laren

Albert, Walter en Ramona

Stien Flikkema-Hartholt
Jerry Flikkema

Herman en Rhea

Olga Steenbeek-Hartholt
Arend Steenbeek

Renata en Wayne

70 Pinedale Drive,
Kitchener, Ont.

The Lord willing, on November 21, 1972, we hope to celebrate with our dear parents and grandparents:

BENNY STELTMAN

and

**BEA STELTMAN-
VANDER KUIP**

their 25th wedding anniversary.

"Jesus also was invited to the marriage, with his disciples."

John 2:2

Their children:

Jenny and Henk tenOever,
Brenda and Jonathan

Edward

Robert

Fredrik

On November 21, 1972, there will be an open house from 8-10 p.m.

R.R.1, Fenwick, Ontario.

With thankful hearts to the Lord we hope to celebrate on November 26th, 1972 the 25th wedding anniversary with our parents.

ALBERT HEEMSKERK

and

HISKE HEEMSKERK

Their thankful children:

Bramalea, Ont.

Kees and Shawnee

Ennema

and Patricia

Kingston:

Karel and (Penny)

at home:

Albert

Richard

Stephen

45 Wheatsheaf Cres.,
Downsview, Ontario

Moesten we ruim 2 maanden geleden een onzer geliefden missen, heden behaagde het de Here in Zijn heerlijkheid op te nemen, na een moedig gedragen lijden, onze innig geliefde dochter, zuster, behuwdzuster en tante

BARTHA BIJZITTER

geliefde echtgenote van L. M. Moesker, in de leeftijd van 49 jaar.

Gezang 27

Wellandport, 2 november, 1972

Wed. P. Bijzitter-
Venema

Ezingen, Holland

Wed. J. van Hoorn-
Bijzitter

Kornhorn, Holland

G. Adema-Bijzitter

B. G. Adema
Brampton, Ontario

H. Bijzitter

E. Bijzitter-Ebens
't Zandt, Holland

Wed. W. van der

Veen-Bijzitter
Brampton, Ontario

J. Bijzitter

H. Bijzitter-van der
Deen

Alhambra, Alberta

I. Bijzitter

Ezingen, Holland

G. Beerda-Bijzitter

W. Beerda
Abbweer, Holland

en kinderen

The ladies society "Ora et Labora" of Medicine Hat, Alberta, wishes to express their deepest sympathy to one of their members Jackie Aasman and family in the sudden death of their beloved son

RANDY

at the age of 9 years on Sunday, Nov. 5, 1972.

May the Lord comfort and strengthen them.

Med.-Hat, Nov. 1972.

CLASSIFIED ADS

All one column Classified Advertisements (other than Family Announcements):

Up to 25 words \$5.00

Every word more 15¢.

For "letters under number" \$1.00 extra.

Send your payment together with your ad to:

Calvinist-Contact
Box 312, Station B,
Hamilton, Ont.

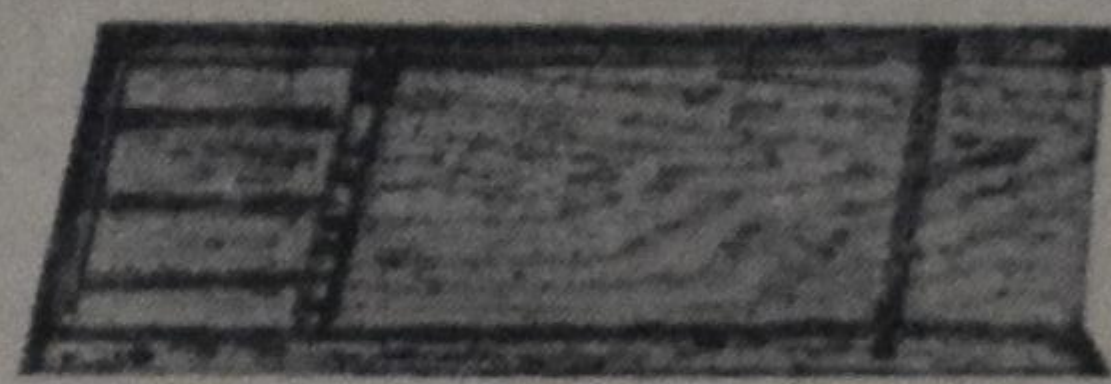
A TEACHER'S GAIN IS OUR SCHOOL'S LOSS

The John Knox Christian School, 82 McLaughlin Rd. S., Brampton, Ont., needs a

GRADE 4 TEACHER

Starting January, 1973.

Please send your application with full particulars and references to the principal, Mr. T. Bergsma, at the school.

SHUFFLEBOARDS

6 ft. long with 20 discs, lacquer finished. Price f.o.b. Burlington, Ont. \$14.95 plus 5% sales tax. Express charges on request.

Note: U.S.A. residents interested please call Dave, Grand Rapids, 538-3975.

J. LYCKLAMA

2223 Prospect, Burlington, Ont.
Phone 637-2571

WANTED:

SECRETARY - TYPIST

CANADIAN HOME BIBLE LEAGUE

P.O. Box 524, Weston, Ont. Phone 741-2140.

PIANOS, ORGANS

New and used for home and church. Hammond - Solina - Eminent - Sherlock Manning - Lesage. The Ivory Tower, 104 St. Paul St., St. Catharines. 416-688-5400.

Wanted:

SINGLE BOY OR MAN

on dairy farm. Year round work. Apply John Kater, R.R. 1, Selkirk, Ont., phone (416) 776-2337.

Training School "The Haven"
59 Mile House, Clinton, B.C.

Chr. Fam. Home for retarded children vraagt zo spoedig mogelijk een

FLINKE LIEVE HULP

met ervaring. Genegen ook huis-houdelijke bezigheden te verrichten. Leeftijd boven 18 jaar. Van Chr. huize. Aanvangssalaris \$110 per maand plus board and room. Bij geschiktheid \$135 per maand. Sollicitaties met referenties aan de directrice, Mrs. P. Hanemaayer.

FARMS FOR SALE

100 acres dairy farm, can be bought as a going concern. # 1 milk quota. Located 3 miles from London, Ontario.

100 acres dairy farm. All land workable. Large industrial quota. Full line of machinery. Located 12 miles from Woodstock, Ontario. Asking \$75,000.00.

For more information please contact: Albert Vanderkooi at (area code 519) 423-6443 representing

John J. Hnatuk

Limited, Realtor,

863 Dundas Street,

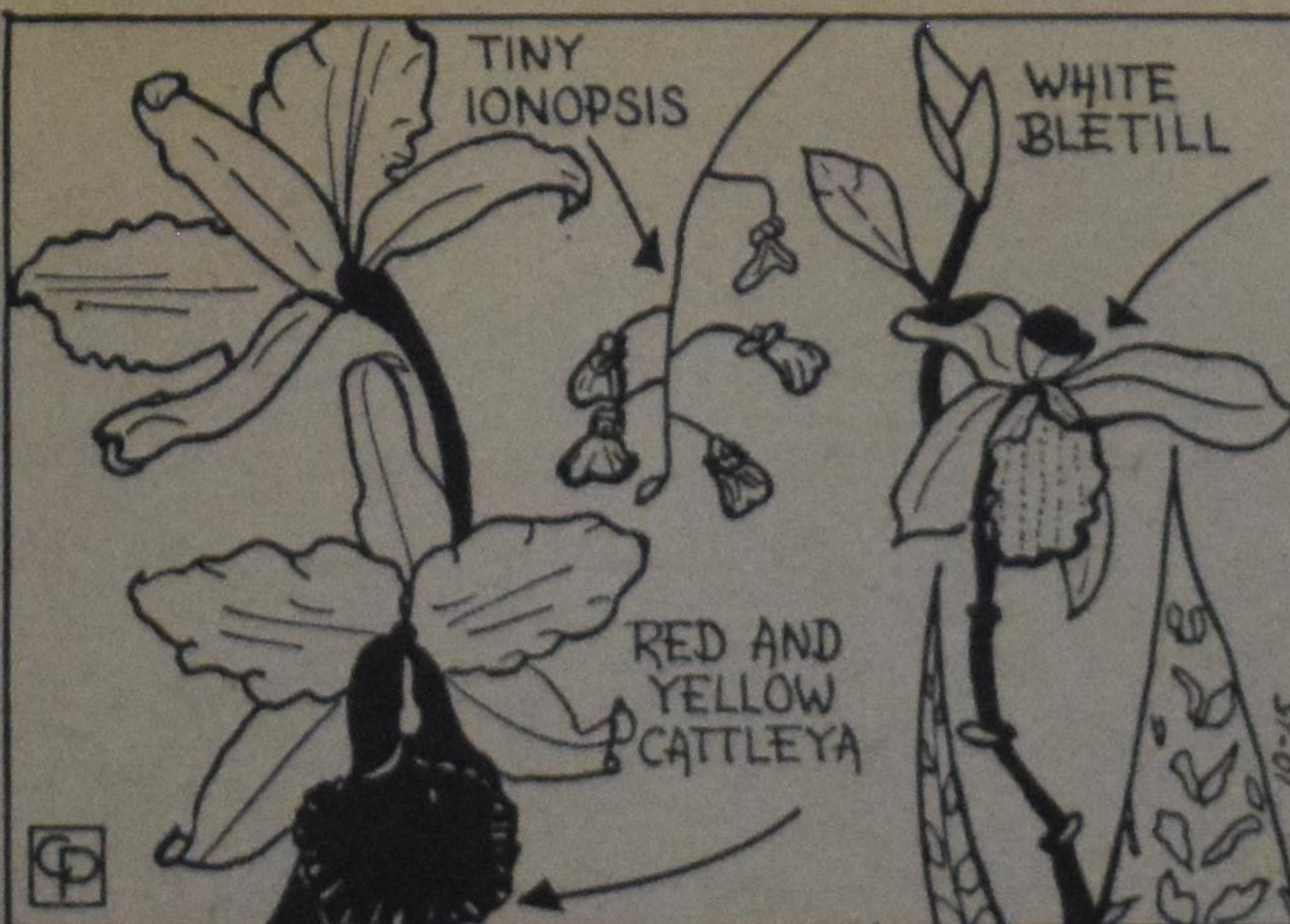
Woodstock, Ontario. N4S 1G8

Telephone (area code 519)

539-9866

TODAY'S GARDEN-GRAPH

Reg. U. S. Patent Office

Orchids: Who Can Resist Them?

By EDNA HALLIDAY

Distributed by Central Press Association

THE EXOTIC orchids really are very easy to grow in your home no matter where you live. They require less care than many other house plants.

Orchids, like all tropical plants, will not tolerate freezing, so in the winter grow them indoors. In the summer they can go outside hung under the shade of a tree, on a porch, patio or even set on the ground where they will get good light, but some protection from the full noonday sun.

The cattleya orchids usually are beginners' choice. As shown in the accompanying GARDEN-GRAPH, this hybrid yellow cattleya orchid has a large, flaring, red lip. There are so many beautiful cattleyas — more than

20,000 species to choose from. Also shown is the Bletill Hyacinthina, the hardy, white orchid. This beauty bears 6 to 8 blossoms on a stem 12" to 15" tall. The blossoms last well when cut and are excellent for corsages.

Bletia Purpurea also is lovely. It grows wild throughout the wet pine ridge of British Honduras. However, this ground orchid is not as rare as the white variety with its different foliage.

Growing orchids is like a disease. You start with a few, usually the large, more showy kinds, and wind up growing all kinds, especially the tiny ones like Ionopsis Utricularioides, as shown.

(© 1970, King Features Syndicate, Inc.)

WANNEER ZAL 'T ZIJN?

Als U binnenkort gaat trouwen of wanneer U spoedig een jubileum mag vieren, in beide gevallen zal het voor Uw vele vrienden en bekenden een aangename verrassing zijn, een annonce ervan in hun eigen krant, Calvinist-Contact te lezen.

Denture wearers smile.

Ansodent is the denture cleanser that lets you smile with confidence. Special whiteners and brighteners clean dentures fast—in minutes... without brushing or overnight soaking. One capful removes stubborn stains... helps keep your mouth fresher, longer.

ansodent

it gives you a lot to smile about.

POSTAL INCREASES

also affect this weekly. You can help to avoid extra cost by mailing your renewal promptly. The subscription rate is still only \$6.00 or 12 cents per week. You can hardly afford to miss it.

The Christian Life

(24)

Abiding in Him

We are familiar with the words of the Lord Jesus, 'Abide in me, and I in you' (John 15:4) Let us consider them for a moment. First they remind us once again that we have never to struggle to get into Christ. We are not told to get there, for we are there, but we are told to *STAY* where we have been placed. It was God's own act that put us in Christ, and we are to *ABIDE* in Him.

Now the point is that there is a very real practical value in the stand of faith that says: 'God has put me in Christ, and therefore all that is true of Him is true of me. I will abide in Him? Satan is always trying to get us out, to keep us out, to convince us that we are out, and by temptations, failures, suffering, trial, to make us feel acutely that we are outside of Christ. Our first thought is that, if we were in Christ, we should not be in this state, and therefore, judging by the feeling we now have, we must be out of Him; and so we begin to pray, 'Lord, put me into Christ.' No! God's injunction is to 'Abide' in Christ, and that is the way of deliverance. But how is it so? Because it opens the way for God to take a hand in our lives and to work the thing out in us. It makes room for the operation of His superior power — the power of resurrection (Rom. 6, 4, 9, 10) — so that the facts of Christ do progressively become the facts of our daily experience, and where before 'sin reigned' (Rom. 5:21) we make now the joyful discovery that we are truly 'no longer . . . in bondage to sin.' (Rom. 6:6)

As we stand steadfastly on the ground of what Christ is, we find all that is true of Him becoming experimentally true in us. If instead we come on the ground of what we are in ourselves, we will find all that is true of the old nature remaining true of us. If we

A Subscription to Calvinist-Contact is an appreciated present for many occasions.

get *THERE* in faith we have everything; if we return back *HERE* we find nothing. So often we go to the wrong place to find the death of self. It is in Christ. We have only to look within to find we are very much alive to sin; but when we look over to the Lord, God sees to it that death works here, but that 'newness of life' is ours too. We are 'alive unto God.' (Rom. 6, 4, 11)

'Abide in Me, and I in you,' This is a double sentence: a command coupled with a promise. That is to say, there is an objective and a subjective side to God's working, and the subjective side depends upon the objective: the 'I in you' is the outcome of our abiding in Him. We need to guard against being over-anxious about the subjective side of things, and so becoming turned in upon ourselves. We need to dwell upon the objective — 'abide in Me' — and to let God take care of the subjective. And this He has undertaken to do. I have illustrated this from the electric light. You are in a room and it is growing dark. There is a reading-lamp on the table beside you. What do you do? Do you watch it intently to see if the light will come on? Do you take a cloth and polish the bulb? No, you get up and cross over to the other side of the room where the switch is on the wall, and you turn the current on. You turn your attention *TO THE*

SOURCE OF POWER and when you have taken the necessary action there, then the light comes on here.

So in our walk with the Lord our attention must be fixed on Christ. 'Abide in Me, and I in you' is the divine order. Faith in the objective facts makes those facts true subjectively. As the Apostle Paul puts it, 'We all . . . beholding . . . the glory of the Lord, are transformed into the same image'. (2 Cor. 3:18) The same principle holds good in the matter of fruitfulness of life: 'He that abideth in Me, and I in him, the same beareth much fruit. (John 15:5) We do not try to 'produce' fruit or concentrate upon the fruit produced. Our business is to look away to Him. As we do so He undertakes to fulfill His Word in us.

How do we abide? 'Of God are ye in Christ Jesus.' Is was the work of God to put you there and He has done it. Now *STAY* there! Do not be moved back on to your own ground. **NEVER LOOK AT YOURSELF AS THOUGH YOU WERE NOT IN CHRIST.** Look at Christ, and see yourself in Him. Abide in Him! Rest in the fact that God has put you in His Son, and live in the expectation that He will complete His work in you. It is for Him to make good the glorious promise that 'sin shall not have dominion over you'. (Rom. 6:14)

From 'The Normal Christian Life'
By Watchman Nee.
Victory Press,
London and Eastbourne

B. BOULOGNE

**Make coffee time
Jell-O time.**

BRAND GELATIN

When you boil water for instant coffee, add an extra cup and make Jell-O.

Jell-O is a registered trademark of General Foods Corporation

SUBSCRIPTION FORM

To: CALVINIST-CONTACT
BOX 312, STATION B",
HAMILTON, ONT., CANADA

Enclosed: \$
(Cheque / money-order / cash)

Date:

Please, send Calvinist-Contact to:

NAME

ADDRESS

CITY

Solicited by

ADDRESS

CITY

☐ I would like to receive as a Bonus-book:

1st choice

2nd choice

We will send you a

Good Book

as reward if you send us a new subscription to Calvinist-Contact (provided the subscription fee is enclosed).

FOR ONE SUBSCRIPTION:

- A MAN CALLED PETER**, by Catharine Marshall. This story brings alive the magnificent sincerity with which Dr. Marshall brought God into the affairs of men.
- THROUGH GATES OF SPLENDOR**, by Elisabeth Elliot. A thrilling story of one of the boldest missionary exploits of modern times. It is an epic that will long endure and will be read with assurance of triumph in Christ.
- NONE OF THESE DISEASES**, by S. I. McMillen, M.D. A revealing book prescribed for the millions who generate their own disease by damaging life habits. It tries to prove that sacred writings predate modern medicine.
- BEYOND OURSELVES**, by Catharine Marshall. A spiritual adventure story, covering a rich variety of subjects from the author's childhood with her parents to the influence of her famous husband Peter Marshall.
- THE DAYUMA STORY**, by Ethel Emily Wallis. The true, breathtaking tale of the Ecuadorian Indian girl who escaped from — and returned to — the most murderous tribe in the world.
- BELIEVE IN MIRACLES**, by Kathryn Kuhlman. Let Miss Kuhlman speak for herself. However, she does not speak for herself, but she gives the history cases of twenty-one men, women and children who were cured.
- THE CROSS AND THE SWITCHBLADE**, by David Wilkerson. The remarkable story of the country preacher who went to New York to bring Christ to the "hellholes" of the gangsters. Miracles happened when crime-hardened gang leaders knelt in the streets to pray.
- THE LITTLE PEOPLE** by David Wilkerson. Mr. Wilkerson's parish is the gutter, where you find big people — the addicts, the drug pushers, the burglars — and the little people — children to whom the word "children" does not belong. This is a book of a man of faith, fighting against the strongholds of Satan, but who knows that no problem is too big for God.
- NOT ALONE**, by Eunice V. Pike. The author, who is a Wycliffe Bible Translator, writes about her work among the Mazatec Indians in Mexico.
- YOU! JONAH!** by Thomas John Carlisle. This unusual collection of poems, illustrated with impressionistic woodcuts, takes its inspiration from the book of Jonah.
- NOTES ON RACISM FOR CHRISTIANS**, by Donald G. Holtrop. The author uses a *Screw-tape Letters* technique to point out subtle ways in which alleged Christians support their racist position. He also reveals practical steps that may be taken to eliminate the problem.
- THE WEIGHT OF THE GLORY**, by C. S. Lewis. Speeches given during the war concerning man's desire for future life, the problem of pain, a warning to students, and other subjects.
- TESTAMENT OF VISION**, by Henry Zylstra. Reflections on Literature and Life, Education, and Religion.
- BEYOND THE BEND**, by Phyllis Primmer. A story of courage, love and growth among pioneering 19th century German families in Canada.
- BEYOND THE NIGHT**, by Betty Swinford. Set against the background of modern Israel and Jordan, the story recounts turmoil in a young Jewish couple who are divided by the claims of Christ.
- BUT NOT FORSAKEN**, by Helen Good Brennenman. An unforgettable story of Mennonite refugees, who fled from the Russian Ukraine to the West. Based on facts.
- THE LIFE AND DIARY OF DAVID BRAINERD**, by Jonathan Edwards. The daily walk and life of the great godly pioneer missionary to the North American Indians.
- WHEN IRON GATES YIELD**, by Geoffrey T. Bull. The story of a British missionary to Tibet, captive of the Chinese communists for three years and his miraculous deliverance.
- GOOD NEWS FOR MODERN MAN**. The New Testament in today's English.
- THE PSALMS FOR MODERN MAN**. The Psalms in today's English. Illustrated.
- THE GIST OF CULTS**, by J. K. Van Baalen. The author discusses Jehovah's Witnesses, the New Spiritism, Theosophy, Christian Science, The Unity School of Christianity, Mormonism, British-Israelism, and the Christian Religion.
- STRAIGHT DOWN A CROOKED LANE**, by Francena H. Arnold. A hasty marriage heads two teenagers down a road of anxiety and depression. But God's roads are never crooked. The following 4 titles are big size hard-cover books (bound in linen):
- LIVING IN A NEW COUNTRY**, by Rev. T. C. VanKooten. An interesting study on the integration of immigrants into the life of their new country.
- IN THE MIRROR**, by Prof. Dr. J. Kromminga. This book was published in connection with the Centennial of the Christian Reformed Church. The author reviews what this church has done and ought to do.
- A PREY TO SATAN**, by C. Sluys. A moving story which is often filled with suspense. The main characters are people of the Reformed Church in Holland.
- THE STOWAWAY**, by Wm. R. Rang. Hendrik Tromp wants to find his lost father. He hides as a stowaway in "The Golden Horn", but is detected. What follows takes the readers (boys and fathers) all along.

For Children

THE GUN, by John Vriesinga & **THE FLASHLIGHT**, by Jean G. Fisher. These are two great stories for children which are given together as a premium for ONE subscription.

We also have a number of Dutch titles available, namely:

FOR ONE SUBSCRIPTION:

- ARIE EN KATRIEN IN CANADA**, door Arie Dof. Emigranten mijmeringen. Gezonde humor en op de man af. Groot formaat, gebonden boek.
- MOEDER IK KLAAG U AAN**, door Dr. H. J. Hegger. De overwegingen van iemand die van R.K. priester, predikant werd in de Gereformeerde Kerken.
- T BEGON ONDER MELKENSTUJD**, door G. J. Peelen. DAGGELDERS, door J. W. Ooms.
- THE ILLEGALE WERKER**, door Anne de Vries.
- DE HUMOR IN DE RIJBEI**, door Dr. Okke Jager.
- SPIONNAGE IN DE TWEDE WERELDOORLOG**, door Jac. v. d. Steen.
- *DE WELEERWAARDE HEER**, door Dr. M. E. Volla.
- GROOT ALARM**, door C. Baardman.
- SLOEBERKE SLOB**, door W. Laatsman.
- *Tijdelijk niet in voorraad.